

Θεματικό δελτίο

Κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα

Το σχέδιο ή υπόδειγμα είναι δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας το οποίο προστατεύει την εμφάνιση ενός προϊόντος. Ο κανονισμός 6/2002¹ καθιέρωσε ένα σύστημα προστασίας ειδικά για την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη δημιουργία του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος.

Το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ενιαίο χαρακτήρα και παράγει τα ίδια αποτελέσματα στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, παρέχει στον δικαιούχο του, στο έδαφος της Ένωσης, το αποκλειστικό δικαίωμα να το χρησιμοποιεί και να απαγορεύει τη χρήση του από οποιονδήποτε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεσή του. Η προστασία έχει διάρκεια 5 ετών με δυνατότητα παράτασης, κατά μέγιστο, έως 25 έτη.

Η καταχώριση των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων πραγματοποιείται από το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), το οποίο είναι επίσης αρμόδιο να εξετάζει τις αιτήσεις κήρυξης ακυρότητας των καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων. Κατά των σχετικών αποφάσεων μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον συμβουλίου προσφυγών του EUIPO. Το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιλαμβάνεται προσφυγών με αίτημα την ακύρωση των αποφάσεων των συμβουλίων προσφυγών του EUIPO. Κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί, ενώπιον του Δικαστηρίου, αναίρεση, η εξέταση της οποίας υπόκειται σε διαδικασία έγκρισης. Επιπλέον, αίτηση κήρυξης ακυρότητας κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος μπορεί να υποβληθεί, σε εθνικό επίπεδο, ενώπιον δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, βάσει ανταγωγής που ασκείται στο πλαίσιο αγωγής λόγω προσβολής δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Εξάλλου, ο κανονισμός 6/2002 προβλέπει επίσης την προστασία μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων. Αυτά προστατεύονται για διάστημα 3 ετών από τη γνωστοποίησή τους εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ 2002, L 3, σ. 1).

Στο πλαίσιο του παρόντος θεματικού δελτίου γίνεται μια επισκόπηση της νομολογίας σε υποθέσεις κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ²

I. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ	4
1. Ορισμός του σχεδίου ή υποδείγματος.....	4
α) Προϋπόθεση αναπαράστασης του σχεδίου ή υποδείγματος.....	4
β) Προϋπόθεση ορατότητας	5
γ) Έννοια του «προϊόντος» και περιεχόμενο της περιγραφής	6
2. Νεωτερισμός.....	8
3. Ατομικός χαρακτήρας.....	9
α) Κριτήρια εκτίμησης	9
β) Βιομηχανικός κλάδος του οικείου προϊόντος.....	12
γ) Ενημερωμένος χρήστης	14
δ) Βαθμός ελευθερίας του δημιουργού	16
ε) Συνολική εντύπωση	20
4. Γνωστοποίηση	22
α) Κριτήρια εκτίμησης	22
β) Τεκμήριο γνωστοποίησης	24
γ) Απόδειξη της γνωστοποίησης	25
δ) Περίοδος χάριτος	28
5. Σχέδιο ή υπόδειγμα που αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος.....	29
α) Προϋποθέσεις προστασίας.....	29
β) Επισκευή σύνθετου προϊόντος.....	32
6. Σχέδια ή υποδείγματα υπαγορευόμενα από την τεχνική λειτουργία τους και σχέδια ή υποδείγματα διασυνδέσεων.	33
7. Σύγκρουση με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα	37
8. Χρήση διακριτικού σημείου σε μεταγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα	39
9. Μη επιτρεπόμενη χρήση έργου που προστατεύεται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας.....	41
II. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ Ή ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ.....	43
1. Δικαιούχος του δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος	43
2. Αποτελέσματα του δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος.....	44
III. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ.....	48
1. Αίτηση και διαδικασία καταχώρισης – Ημερομηνία αναφοράς της εξέτασης.....	48
2. Αίτηση και διαδικασία κήρυξης ακυρότητας.....	49
α) Παραδεκτό της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας	49

² Ο πίνακας περιεχομένων ακολουθεί ουσιαστικά τη δομή της ενότητας κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων του Ευρετηρίου Νομολογίας.

β)	Αντικείμενο της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας.....	50
γ)	Έκταση της εξέτασης της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας.....	50
δ)	Αποδεικτικά στοιχεία που δεν προσκομίστηκαν εγκαίρως	53
ε)	Διατήρηση σε τροποποιημένη μορφή	53
3.	Προσφυγή ενώπιον του δικαστή της Ένωσης – Έκταση του δικαστικού ελέγχου.....	55

I. Προϋποθέσεις προστασίας και λόγοι ακυρότητας

1. Ορισμός του σχεδίου ή υποδείγματος

α) Προϋπόθεση αναπαράστασης του σχεδίου ή υποδείγματος

- [Απόφαση της 5ης Ιουλίου 2018, MasT-Jägermeister κατά EUIPO \(C-217/17 P, EU:C:2018:534\)](#)³

Η MasT-Jägermeister SE υπέβαλε αιτήσεις καταχώρισης δύο κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων. Η προστασία ζητήθηκε για «κύπελλα», αλλά στις κατατεθείσες αναπαραστάσεις απεικονίζονταν ένα κύπελλο και μία φιάλη.

Το EUIPO έκρινε ότι καμία ημερομηνία κατάθεσης δεν μπορούσε να αποδοθεί στις αιτήσεις αυτές, διότι από τις αναπαραστάσεις των σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν προέκυπτε εάν η προστασία ζητούνταν για το κύπελλο, για τη φιάλη ή για συνδυασμό των δύο προϊόντων. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή κατά της ως άνω απόφασης.

Το Δικαστήριο απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως και αποφάνθηκε ότι από την αναπαράσταση του σχεδίου ή υποδείγματος που περιλαμβάνεται στην αίτηση καταχώρισης πρέπει να μπορεί να ταυτοποιηθεί σαφώς το αντικείμενο για το οποίο ζητείται η προστασία.

Κατ' αρχάς, το συμπέρασμα αυτό συνάγεται από την ανάλυση του γράμματος του άρθρου 36, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002, το οποίο προβλέπει ότι η αίτηση καταχώρισης σχεδίου ή υποδείγματος πρέπει να περιλαμβάνει «αναπαράσταση του σχεδίου ή υποδείγματος κατάλληλη για αναπαραγωγή». Εγγενές στοιχείο της έννοιας της αναπαράστασης είναι ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα πρέπει να είναι σαφώς αναγνωρίσιμο. Επιπλέον, το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 2245/2002, το οποίο δεν ορίζει πρόσθετες ουσιαστικές απαιτήσεις πέραν της προβλεπόμενης στο άρθρο 36, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002, διευκρινίζει, μεταξύ άλλων, ότι η ποιότητα της αναπαράστασης πρέπει να καθιστά εφικτή την ευκρινή παρουσίαση όλων των λεπτομερειών του αντικειμένου για το οποίο ζητείται προστασία.

Τέλος, η προεκτεθείσα γραμματική ερμηνεία επιβεβαιώνεται από την τελολογική ερμηνεία του άρθρου 36, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002, σκοπός του οποίου είναι να συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία του συστήματος καταχώρισης των σχεδίων και υποδειγμάτων. Συγκεκριμένα, η λειτουργία την οποία επιτελεί η απαίτηση της γραφικής αναπαράστασης είναι ότι, μέσω του προσδιορισμού του ίδιου του σχεδίου ή υποδείγματος, καθορίζεται το ακριβές αντικείμενο της προστασίας που παρέχει το καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα στον δικαιούχο.

Το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι η καταχώριση του σχεδίου ή υποδείγματος σε δημόσιο μητρώο έχει ως σκοπό να το καθιστά προσβάσιμο στις αρμόδιες αρχές και στο κοινό, και ειδικότερα στους επιχειρηματίες. Αφενός, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωρίζουν με επαρκή σαφήνεια και ακρίβεια τη φύση των συστατικών στοιχείων ενός σχεδίου ή υποδείγματος, ώστε να είναι σε

³ Βλ. επίσης απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 2017, [MasT-Jägermeister κατά EUIPO \(Κύπελλα\)](#) (T-16/16, EU:T:2017:68).

θέση να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την προηγούμενη εξέταση των αιτήσεων καταχώρισης καθώς και με τη δημοσίευση και την τήρηση κατάλληλου και ακριβούς μητρώου σχεδίων και υποδειγμάτων. Αφετέρου, οι επιχειρηματίες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται με σαφήνεια και ακρίβεια για τις καταχωρίσεις που πραγματοποιούν ή τις αιτήσεις καταχώρισης που υποβάλλουν οι πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές τους, ώστε να είναι καταλλήλως πληροφορημένοι σχετικά με τα δικαιώματα τρίτων. Η απαίτηση αυτή αποσκοπεί στην εδραίωση ασφάλειας δικαίου υπέρ των τρίτων.

Επιπλέον, το γεγονός ότι, ανάλογα με την ημερομηνία κατάθεσης, αποκτάται δικαίωμα προτεραιότητας δικαιολογεί από μόνο του την απαίτηση να μην περιλαμβάνει η αναπαράσταση ανακρίβειες ως προς το σχέδιο ή υπόδειγμα του οποίου ζητείται η καταχώριση. Ειδικότερα, μια ανακριβής αίτηση καταχώρισης θα ενείχε τον κίνδυνο να αναγνωριστεί σε ένα σχέδιο ή υπόδειγμα του οποίου το αντικείμενο προστασίας δεν είναι σαφώς προσδιορισμένο υπέρμετρη προστασία βάσει του δικαιώματος προτεραιότητας.

Τέλος, όσον αφορά τη συστηματική ερμηνεία, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 2245/2002 ορίζει ότι τυχόν διόρθωση της αιτήσεως καταχώρισης δεν επιτρέπεται να αλλοιώνει την αναπαράσταση του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος. Τούτο όμως σημαίνει κατ' ανάγκην ότι η αίτηση καταχώρισης, για να μπορέσει να λάβει ημερομηνία κατάθεσης, πρέπει να περιλαμβάνει αναπαράσταση που να καθιστά δυνατή τη σαφή ταυτοποίηση του αντικειμένου για το οποίο ζητείται η προστασία.

Επομένως, από την αναπαράσταση του σχεδίου ή υποδείγματος του οποίου ζητείται η καταχώριση πρέπει να μπορεί να προσδιοριστεί σαφώς ποιο είναι το σχέδιο ή υπόδειγμα. Από το δε άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 προκύπτει ότι αίτηση που βαρύνεται, όσον αφορά τις προϋποθέσεις του άρθρου 36, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, με ελαττώματα τα οποία δεν έχουν θεραπευθεί εντός της ταχθείσας προθεσμίας, δεν εξετάζεται ως αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος και, ως εκ τούτου, δεν της χορηγείται καμία ημερομηνία κατάθεσης.

β) Προϋπόθεση ορατότητας

- [Απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Easy Sanitary Solutions και EUIPO κατά Group Nivelles \(C-361/15 P και C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)⁴

Η Easy Sanitary Solutions BV ήταν δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε αύλακα απορροής υδάτων ντους. Η I-Drain, την οποία διαδέχθηκε η Group Nivelles NV, υπέβαλε στο EUIPO αίτηση κήρυξης ακυρότητας του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος, βασισμένη μεταξύ άλλων σε έλλειψη νεωτερισμού. Το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO έκρινε ότι το επίμαχο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα είχε νεωτερικό χαρακτήρα. Το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση αυτή.

⁴ Βλ. επίσης ενότητες «1.2. Νεωτερισμός» και «1.4.α. Γνωστοποίηση – Κριτήρια εκτίμησης», καθώς και απόφαση της 13ης Μαΐου 2015, [Group Nivelles κατά ΓΕΕΑ – Easy Sanitary Solutions \(Αύλακας απορροής υδάτων ντους\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

Το Δικαστήριο απέρριψε τις αιτήσεις αναιρέσεως τόσο της Easy Sanitary Solutions όσο και του EUIPO. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η ορατότητα χαρακτηριστικού τού σχεδίου ή υποδείγματος αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση της προστασίας.

Το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι όταν ο αιτών την κήρυξη ακυρότητας επικαλείται τον λόγο ακυρότητας του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002, εναπόκειται σ' αυτόν να προσκομίσει τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 έως 9 του κανονισμού.

Επιπλέον, ο νεωτερισμός ενός σχεδίου ή υποδείγματος πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με ένα ή περισσότερα σχέδια ή υποδείγματα επακριβώς καθορισμένα, εξατομικευμένα, συγκεκριμένα και ταυτοποιημένα μέσα στο σύνολο των σχεδίων ή υποδειγμάτων που έχουν προηγουμένως γνωστοποιηθεί στο κοινό.

Υπενθυμίζεται ειδικότερα ότι, κατά το άρθρο 3, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα ορίζεται ως «η εικόνα την οποία παρουσιάζει το σύνολο ή μέρος ενός προϊόντος η οποία προκύπτει από τα χαρακτηριστικά του, και ιδίως από τη γραμμή, το περίγραμμα, το χρώμα, το σχήμα, την υφή ή/και τα υλικά του ίδιου του προϊόντος ή/και της διακόσμησης που φέρει». Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο του συστήματος που προβλέπει ο κανονισμός, η εμφάνιση είναι το καθοριστικό στοιχείο ενός σχεδίου ή υποδείγματος.

Επομένως, η ορατότητα ενός χαρακτηριστικού του σχεδίου ή υποδείγματος συνιστά ουσιαστική προϋπόθεση της προστασίας. Συγκεκριμένα, στην αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού 6/2002 επισημαίνεται ότι η προστασία των σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν θα πρέπει να επεκτείνεται σε εκείνα τα τμήματα του προϊόντος τα οποία δεν είναι ορατά κατά τη συνήθη χρήση του, ούτε στα χαρακτηριστικά του που δεν είναι ορατά όταν αυτό συναρμολογείται, και ότι τέτοια χαρακτηριστικά δεν πρέπει, συνεπώς, να λαμβάνονται υπόψη όταν κρίνεται κατά πόσον άλλα χαρακτηριστικά του ίδιου σχεδίου ή υποδείγματος πληρούν τους όρους προστασίας.

Από τις παρατηρήσεις που προεκτέθηκαν προκύπτει ότι είναι θεμελιώδους σημασίας τα τμήματα του EUIPO να διαθέτουν μια εικόνα του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος βάσει της οποίας να μπορεί να γίνει αντιληπτή η εμφάνιση του προϊόντος στο οποίο είναι ενσωματωμένο το σχέδιο ή υπόδειγμα και να προσδιορίζεται με ακρίβεια και βεβαιότητα το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, προκειμένου να μπορούν να εκτιμήσουν τον νεωτερισμό και τον ατομικό χαρακτήρα του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος.

Ως εκ τούτου, ο αιτών την κήρυξη ακυρότητας οφείλει να προσκομίσει στο EUIPO επακριβή και πλήρη περιγραφή και αναπαραγωγή του σχεδίου ή υποδείγματος του οποίου επικαλείται την προτεραιότητα, για να αποδείξει ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν μπορεί να καταχωριστεί εγκύρως.

γ) Έννοια του «προϊόντος» και περιεχόμενο της περιγραφής

- [Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2017, Ball Beverage Packaging Europe κατά EUIPO – Crown Hellas Can \(Μεταλλικά κουτιά ποτών\) \(T-9/15, EU:T:2017:386\)](#)

Η Ball Beverage Packaging Europe Ltd ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος ενός καταχωρισμένου στο EUIPO σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε μεταλλικά κουτιά ποτών. Το ακυρωτικό τμήμα είχε απορρίψει την αίτηση της Crown Hellas Can AE για κήρυξη της

ακυρότητας του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος. Εντούτοις, το συμβούλιο προσφυγών ανέτρεψε την απόφαση αυτή, κηρύσσοντας το σχέδιο ή υπόδειγμα άκυρο με την αιτιολογία ότι δεν είχε ατομικό χαρακτήρα, χωρίς όμως να αποφανθεί επί του νεωτερικού χαρακτήρα.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιόν του κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο έδωσε χρήσιμες διευκρινίσεις όσον αφορά τη φύση της διαδικασίας καταχώρισης των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, την έννοια του «προϊόντος» κατά το άρθρο 3, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002 και το περιεχόμενο της περιγραφής του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος η οποία περιλαμβάνεται στην αίτηση καταχώρισης κατ'εφαρμογήν του άρθρου 36, παράγραφος 3, στοιχείο α', του κανονισμού.

Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε κατ'αρχάς ότι, στον βαθμό που ο προσδιορισμός του αντικειμένου της προστασίας του σχεδίου ή υποδείγματος εντάσσεται στο πλαίσιο της επί της ουσίας εξέτασης της καταχώρισής του, η θέση την οποία ενδέχεται να διατυπώσει το ΕUIPO επί του ζητήματος αυτού στη διάρκεια της διαδικασίας καταχώρισης δεν δεσμεύει το συμβούλιο προσφυγών, λαμβανομένου υπόψη του τυπικού και διεκπεραιωτικού χαρακτήρα που έχει ο έλεγχος τον οποίο διενεργεί το ΕUIPO κατά τη διαδικασία καταχώρισης.

Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ακολούθως την αιτίαση ότι εσφαλμένως το συμβούλιο προσφυγών έκρινε ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, ήτοι η αναπαράσταση τριών διαφορετικού μεγέθους μεταλλικών κουτιών ποτών, δεν συνιστούσε «προϊόν» κατά την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002. Το Γενικό Δικαστήριο σημείωσε επ' αυτού ότι το αντικείμενο ενός σχεδίου ή υποδείγματος δεν μπορεί παρά να είναι ενιαίο, αφού το ως άνω άρθρο αναφέρεται ρητώς στην εμφάνιση «ενός προϊόντος». Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο αποσαφήνισε ότι περισσότερα αντικείμενα μπορούν να αποτελούν συνολικά «ένα προϊόν» κατά την έννοια της προαναφερθείσας διατάξεως, αν έχουν αισθητική συνάφεια, εμφανίζουν λειτουργική σχέση και διατίθενται συνήθως στο εμπόριο ως ενιαίο προϊόν. Έτσι, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε εν προκειμένω στο συμπέρασμα ότι τα τρία μεταλλικά κουτιά ποτών τα οποία απεικονίζονταν στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα προδήλως δεν πληρούσαν μια κοινή λειτουργία, υπό την έννοια ότι δεν επιτελούσαν κάποια λειτουργία που θα ήταν αδύνατο να την εκπληρώνει καθένα από αυτά ατομικά, όπως συμβαίνει, παραδείγματος χάριν, με τα μαχαιροπίρουνα ή με τη σκακιέρα και τα πιόνια του σκακιού.

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο παρατήρησε ότι η περιγραφή που τυχόν περιλαμβάνεται στην αίτηση καταχώρισης δεν επηρεάζει τις ουσιαστικές εκτιμήσεις σχετικά με τον νεωτερικό ή ατομικό χαρακτήρα του οικείου σχεδίου ή υποδείγματος. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η περιγραφή αυτή δεν ασκεί επιρροή ούτε ως προς το ποιο είναι το αντικείμενο της προστασίας του σχεδίου ή υποδείγματος, ζήτημα το οποίο συνδέεται αναμφισβήτητα με τις εκτιμήσεις επί του νεωτερικού ή του ατομικού χαρακτήρα.

2. Νεωτερισμός

- [Απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Easy Sanitary Solutions και EUIPO κατά Group Nivelles \(C-361/15 P και C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)⁵

Στην υπόθεση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο εκτέθηκε ανωτέρω⁶, το Δικαστήριο επιλήφθηκε αιτήσεως αναιρέσεως και έκρινε ότι το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002 δεν εξαρτά τον νεωτερικό χαρακτήρα ενός σχεδίου ή υποδείγματος από τα προϊόντα στα οποία αυτό ενδέχεται να ενσωματωθεί ή να εφαρμοστεί. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, η προστασία την οποία παρέχει το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα εκτείνεται «σε οποιοδήποτε σχέδιο ή υπόδειγμα» δεν προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση.

Εξάλλου, τόσο από το άρθρο 36, παράγραφος 6, όσο και από το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 προκύπτει ότι το καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα παρέχει στον δικαιούχο του το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος για όλα τα είδη προϊόντων και όχι μόνο για το προϊόν που αναγράφεται στην αίτηση καταχώρισης.

Επομένως, ένα κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν μπορεί να θεωρηθεί νεωτερικό, εφόσον πανομοιότυπο σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ήδη γνωστοποιηθεί στο κοινό, ακόμη και αν αυτό το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα προορίζεται να ενσωματωθεί ή να εφαρμοστεί σε διαφορετικό προϊόν. Τούτο διότι το γεγονός ότι η προστασία που παρέχεται σε σχέδιο ή υπόδειγμα δεν περιορίζεται μόνο στα προϊόντα στα οποία προορίζεται να ενσωματωθεί ή να εφαρμοστεί σημαίνει κατ' ανάγκην ότι ούτε η εκτίμηση του νεωτερικού χαρακτήρα ενός σχεδίου ή υποδείγματος πρέπει να περιορίζεται μόνο σε αυτά τα προϊόντα.

- [Απόφαση της 6ης Ιουνίου 2013, Kastenholtz κατά ΓΕΕΑ – Qwatchme \(Πλάκες ρολογιού\) \(T-68/11, EU:T:2013:298\)](#)⁷

Η Qwatchme A/S ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος ενός καταχωρισμένου στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε πλάκες ρολογιού. Το συμβούλιο προσφυγών, επιβεβαιώνοντας την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος, απέρριψε την αίτηση του Erich Kastenholtz για την κήρυξη ακυρότητας, με την αιτιολογία ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα ήταν σαφώς διακριτό από τα προγενέστερα σχέδια και υποδείγματα λόγω διαφορών που υπήρχαν μεταξύ των δίσκων.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή

⁵ Βλ. επίσης ενότητες «1.1.β. Ορισμός του σχεδίου ή υποδείγματος – Προϋπόθεση ορατότητας» και «1.4.α. Γνωστοποίηση – Κριτήρια εκτίμησης», καθώς και απόφαση της 13ης Μαΐου 2015, [Group Nivelles κατά ΓΕΕΑ – Easy Sanitary Solutions \(Αύλακας απορροής υδάτων vtous\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

⁶ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «1.1.β. Ορισμός του σχεδίου ή υποδείγματος – Προϋπόθεση ορατότητας», σ. 4.

⁷ Η αίτηση αναιρέσεως κατά της συγκεκριμένης αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου απορρίφθηκε με τη διάταξη της 17ης Ιουλίου 2014, [Kastenholtz κατά ΓΕΕΑ](#) (C-435/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2124).

υποδείγματα δεν ήταν πανομοιότυπα, καθώς τα χαρακτηριστικά τους δεν διέφεραν απλώς και μόνο σε επουσιώδεις λεπτομέρειες.

Η απόφαση αυτή αφορούσε, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις νεωτερισμού και ατομικού χαρακτήρα από τις οποίες εξαρτάται η προστασία των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων. Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 ορίζει ότι δύο σχέδια ή υποδείγματα λογίζονται ως πανομοιότυπα αν τα χαρακτηριστικά τους διαφέρουν μόνο σε επουσιώδεις λεπτομέρειες, δηλαδή λεπτομέρειες οι οποίες δεν θα γίνουν άμεσα αντιληπτές και δεν θα δημιουργήσουν διαφορές, έστω λεπτές, μεταξύ των αντίστοιχων σχεδίων ή υποδειγμάτων.

A contrario, για να εκτιμηθεί ο νεωτερισμός ενός σχεδίου ή υποδείγματος, πρέπει να διερευνηθεί αν υπάρχουν μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων διαφορές που δεν είναι επουσιώδεις, έστω και αν είναι λεπτές. Το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε συναφώς ότι γράμμα του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002 θέτει αυστηρότερες απαιτήσεις από το γράμμα του άρθρου 5 του ίδιου κανονισμού. Συγκεκριμένα, οι διαφορές που διαπιστώνονται μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων στο πλαίσιο του τελευταίου αυτού άρθρου ενδέχεται, ιδίως αν είναι λεπτές, να μην επαρκούν για να δημιουργήσουν στον ενημερωμένο χρήστη μια διαφορετική συνολική εντύπωση κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002. Στην περίπτωση αυτή, το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως νεωτερικό κατά την έννοια του άρθρου 5 του κανονισμού 6/2002, αλλά δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού.

Αντιθέτως, στον βαθμό που η προϋπόθεση την οποία θέτει το τελευταίο αυτό άρθρο του κανονισμού 6/2002 βαίνει πέραν της αντίστοιχης προϋπόθεσης του άρθρου 5 του ίδιου κανονισμού, η διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη κατά την έννοια του άρθρου 6 μπορεί να βασίζεται μόνο στην ύπαρξη αντικειμενικών διαφορών μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων. Τέτοιες διαφορές αρκούν, επομένως, για να γίνει δεκτό ότι πληρούται η προϋπόθεση νεωτερισμού η οποία προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού 6/2002.

3. Ατομικός χαρακτήρας

α) Κριτήρια εκτίμησης

- [Απόφαση της 19ης Ιουνίου 2014, Karen Millen Fashions \(C-345/13, EU:C:2014:2013\)](#)

Η Karen Millen Fashions Ltd σχεδίασε και διέθεσε προς πώληση στην Ιρλανδία ριγέ πουκάμισο και μαύρη πλεκτή μπλούζα. Η Dunnes Stores και η Dunnes Stores (Limerick) Ltd αγόρασαν δείγματα των ενδυμάτων αυτών και ανέθεσαν την παραγωγή αντιγράφων τους εκτός της Ιρλανδίας, τα οποία διέθεσαν προς πώληση στα καταστήματά τους στην Ιρλανδία. Ισχυριζόμενη ότι είναι δικαιούχος μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων σε σχέση με τα ενδύματα, η Karen Millen Fashions άσκησε αγωγή ζητώντας να απαγορευθεί στην Dunnes να χρησιμοποιεί αυτά τα σχέδια ή υποδείγματα και να της καταβληθεί αποζημίωση. Το Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο, Ιρλανδία), το οποίο επιλήφθηκε της διαφοράς σε τελευταίο βαθμό, υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος.

Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι προκειμένου να γίνει δεκτό ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ατομικό χαρακτήρα, πρέπει η συνολική εντύπωση την οποία προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη να είναι διαφορετική από εκείνη την οποία του προκαλούν ένα ή περισσότερα προγενέστερα μεμονωμένα σχέδια ή υποδείγματα και όχι από εκείνη την οποία του προκαλεί ένας συνδυασμός μεμονωμένων στοιχείων αντλούμενων από περισσότερα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα.

Ειδικότερα, το άρθρο 6, αναφερόμενο στη συνολική εντύπωση την οποία προκαλεί σε ενημερωμένο χρήστη κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό, έχει την έννοια ότι η εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα ορισμένου σχεδίου ή υποδείγματος πρέπει να γίνεται σε σύγκριση με ένα ή περισσότερα σχέδια ή υποδείγματα επακριβώς καθορισμένα, εξατομικευμένα, συγκεκριμένα και ταυτοποιημένα μέσα στο σύνολο των σχεδίων ή υποδειγμάτων που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί στο κοινό.

- [Απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2013, El Hogar Perfecto del Siglo XXI κατά ΓΕΕΑ – Wenf International Advisers \(Ανοιχτήρι για φιάλες\) \(T-337/12, EU:T:2013:601\)](#)

Η El Hogar Perfecto del Siglo XXI, SL ήταν δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε ανοιχτήρι κρασιού. Η Wenf International Advisers Ltd υπέβαλε αίτηση κήρυξης ακυρότητας του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος, επικαλούμενη, μεταξύ άλλων, ότι αυτό δεν είχε ατομικό χαρακτήρα. Το ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] δέχθηκε την αίτηση κήρυξης ακυρότητας.

Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ασκηθείσα ενώπιόν του προσφυγή και έκρινε ότι στο πλαίσιο της εκτίμησης του ατομικού χαρακτήρα σχεδίου ή υποδείγματος, βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002, πρέπει να συγκρίνεται η συνολική εντύπωση που δημιουργούν στον ενημερωμένο χρήστη τα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή υποδείγματα και να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός ελευθερίας του δημιουργού. Επομένως, το κριτήριο της ύπαρξης μειονεκτημάτων και δυσκολιών στη χρήση του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος, που υποτίθεται ότι επιλύθηκαν με το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, δεν καταλέγεται μεταξύ των κριτηρίων που μπορούν να ληφθούν υπόψη για τους σκοπούς της εκτίμησης του ατομικού χαρακτήρα ενός σχεδίου ή υποδείγματος. Κατά τα λοιπά, όπως προκύπτει από τα άρθρα 1 και 3 του κανονισμού 6/2002, το δίκαιο των σχεδίων ή υποδειγμάτων προστατεύει την εμφάνιση ενός προϊόντος και όχι τη σύλληψη και τον σχεδιασμό των τρόπων χρήσης ή λειτουργίας του.

- [Απόφαση της 16ης Ιουνίου 2021, Davide Groppi κατά EUIPO – Viabizzuno \(Επιτραπέζια λάμπα\) \(T-187/20, EU:T:2021:363\)](#)^{8 9}

Στις 16 Ιουλίου 2014 η Davide Groppi Srl υπέβαλε στο EUIPO αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε επιτραπέζια λάμπα. Μετά την καταχώριση του σχεδίου ή υποδείγματος, η Viabizzuno Srl υπέβαλε αίτηση κήρυξης ακυρότητας, προς στήριξη

⁸ Η αίτηση να εγκριθεί η εξέταση αιτήσεως αναίρεσης κατά της αποφάσεως αυτής απορρίφθηκε (διάταξη της 26ης Νοεμβρίου 2021, [Davide Groppi κατά EUIPO](#), C-490/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2021:968).

⁹ Βλ. επίσης ενότητα «Ι.3.β. Ατομικός χαρακτήρας – Βιομηχανικός τομέας του οικείου προϊόντος».

της οποίας επικαλέστηκε το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002¹⁰, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του ίδιου κανονισμού¹¹, αναφορικά με σχέδιο ή υπόδειγμα προγενέστερο της 22ας Σεπτεμβρίου 2011. Το προγενέστερο αυτό σχέδιο ή υπόδειγμα είχε κηρυχθεί άκυρο στις 30 Οκτωβρίου 2018.

Στις 22 Νοεμβρίου 2018 το ακυρωτικό τμήμα κήρυξε άκυρο το σχέδιο ή υπόδειγμα της Davide Groppi με την αιτιολογία ότι δεν είχε ατομικό χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002. Το συμβούλιο προσφυγών επιβεβαίωσε την εν λόγω απόφαση και έκρινε ότι το γεγονός ότι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα είχε κηρυχθεί άκυρο δεν ασκούσε επιρροή, δεδομένου ότι σημασία είχε μόνον το αν είχε γνωστοποιηθεί στο κοινό.

Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή που άσκησε ενώπιόν του η Davide Groppi. Το Γενικό Δικαστήριο είχε για πρώτη φορά την ευκαιρία να υπογραμμίσει πως όταν, στη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, κηρύσσεται άκυρο το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, του οποίου έχει γίνει επίκληση προς στήριξη αίτησης κήρυξης ακυρότητας σχεδίου ή υποδείγματος βάσει του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002, το γεγονός αυτό στερείται συνεπειών. Επιπλέον, αποσαφήνισε τα όρια ως προς τη σημασία την οποία έχει, κατά την εξέταση λόγου ακυρότητας στηριζόμενου στην ίδια αυτή διάταξη, η φύση των προϊόντων στα οποία ενσωματώθηκαν τα σχέδια ή υποδείγματα.

Το Γενικό Δικαστήριο τόνισε ότι, εφόσον το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα είχε γνωστοποιηθεί στο κοινό, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι εντωμεταξύ κηρύχθηκε άκυρο. Τούτο διότι σκοπός του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002 είναι να εμποδίσει την καταχώριση σχεδίων ή υποδειγμάτων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες θα δικαιολογούσαν την προστασία τους, και ιδίως την προϋπόθεση της ύπαρξης «ατομικού χαρακτήρα» κατά την έννοια του άρθρου 6 του ίδιου κανονισμού, και όχι να προστατεύσει προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα. Στο πνεύμα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι οι εκεί προβλεπόμενοι λόγοι ακυρότητας δεν εντάσσονται στη λογική της προστασίας προγενέστερου δικαιώματος, η οποία παρέχεται αποκλειστικώς στον δικαιούχο και, σε περίπτωση κήρυξης ακυρότητας, σημαίνει ότι καθίσταται άνευ αντικειμένου η σχετική διαδικασία, αλλά μπορούν, κατ' αρχήν, να προβληθούν από οποιονδήποτε. Όσον αφορά, ειδικότερα, την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα σχεδίου ή υποδείγματος βάσει του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', και του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε πως από την αιτιολογική σκέψη 14 του κανονισμού προκύπτει ότι η εκτίμηση αυτή πρέπει να συνίσταται στο να διερευνηθεί αν υφίσταται σαφής διαφορά μεταξύ της συνολικής εντύπωσης την οποία προκαλεί το σχέδιο ή υπόδειγμα στον ενημερωμένο χρήστη που το αντικρίζει και της εντύπωσης την οποία του προκαλεί οποιοδήποτε άλλο από το σύνολο των υφιστάμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα λειτουργεί αποκλειστικά και μόνο ως

¹⁰ Κατά το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002, όπως τροποποιήθηκε, το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα κηρύσσεται άκυρο μόνο εάν δεν πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 έως 9.

¹¹ Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, το οποίο επιγράφεται «Ατομικός χαρακτήρας», ένα καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι παρουσιάζει ατομικό χαρακτήρα εάν η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο καταναλωτή διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που του προκαλεί οποιοδήποτε σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για την καταχώριση ή, εάν διεκδικείται προτεραιότητα, πριν από την ημερομηνία προτεραιότητας. Επιπλέον, στην παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου διευκρινίζεται ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί ο ατομικός χαρακτήρας, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος.

ενδεικτικό του προγενέστερου σταδίου της τεχνολογικής εξέλιξης, όπως αντανακλάται στα σχετικά με το επίμαχο προϊόν προϋφιστάμενα σχέδια ή υποδείγματα τα οποία είχαν γνωστοποιηθεί στο κοινό μέχρι την ημερομηνία καταχώρισης του οικείου σχεδίου ή υποδείγματος. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι σημασία έχει μόνο το γεγονός ότι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό και όχι η έκταση της παρεχόμενης σε αυτό προστασίας, η οποία απορρέει από το κύρος της καταχώρισής του.

β) Βιομηχανικός κλάδος του οικείου προϊόντος

- [Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2010, Shenzhen Taiden κατά ΓΕΕΑ – Bosch Security Systems \(Συσκευές επικοινωνίας\) \(T-153/08, EU:T:2010:248\)](#)¹²

Η Shenzhen Taiden Industrial Co Ltd ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος ενός καταχωρισμένου στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε συσκευές επικοινωνίας. Το ακυρωτικό τμήμα είχε απορρίψει την αίτηση της Bosch Security Systems AE για την κήρυξη ακυρότητας του ως άνω σχεδίου ή υποδείγματος. Εντούτοις η απόφαση αυτή ακυρώθηκε από το συμβούλιο προσφυγών, το οποίο έκρινε ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν είχε ατομικό χαρακτήρα επειδή οι διαφορές του από το προγενέστερο διεθνές σχέδιο ή υπόδειγμα δεν ήταν αρκούντως αντιληπτές για να μπορεί να δημιουργηθεί διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο εξήγησε ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 14 του κανονισμού 6/2002, κατά την εκτίμηση του κατά πόσον ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ατομικό χαρακτήρα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η φύση του προϊόντος στο οποίο έχει εφαρμοστεί ή ενσωματωθεί το σχέδιο ή το υπόδειγμα και, ιδίως, ο οικείος βιομηχανικός κλάδος.

- [Απόφαση της 16ης Ιουνίου 2021, Davide Groppi κατά EUIPO – Viabizzuno \(Επιτραπέζια λάμπα\) \(T-187/20, EU:T:2021:363\)](#)¹³

Με την απόφαση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο εκτέθηκε ανωτέρω¹⁴, το Γενικό Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε ότι η καταχώριση του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος αναφερόταν γενικώς σε φωτιστικά, υπενθύμισε ότι ο προσδιορισμός του κλάδου στον οποίο εντάσσονται τα προϊόντα αποτελεί μεν κρίσιμο παράγοντα στο πλαίσιο του προσδιορισμού του ενημερωμένου χρήστη και του επιπέδου της προσοχής του, του βαθμού της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος καθώς και, ενδεχομένως, στο πλαίσιο της σύγκρισης των συνολικών εντυπώσεων που προκαλούν τα αντίστοιχα σχέδια ή υποδείγματα στον ενημερωμένο χρήστη, τούτο δεν σημαίνει όμως ότι τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα πρέπει οπωσδήποτε να αφορούν προϊόντα που είναι παρόμοια ή ανήκουν στον ίδιο κλάδο. Το Γενικό Δικαστήριο τόνισε επ' αυτού ότι το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β',

¹² Βλ. επίσης ενότητα «Ι.3γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης».

¹³ Βλ. επίσης ενότητα «Ι.3.α. Ατομικός χαρακτήρας – Κριτήρια εκτίμησης».

¹⁴ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «Ι.3.α. Ατομικός χαρακτήρας – Κριτήρια εκτίμησης», σ. 9.

του κανονισμού 6/2002 δεν περιλαμβάνει καμία προϋπόθεση ως προς την ομοιότητα των προϊόντων και ότι η εξάρτηση της προστασίας ενός σχεδίου ή υποδείγματος από τη φύση του προϊόντος θα είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της προστασίας μόνο στα σχέδια ή υποδείγματα τα οποία ανήκουν σε συγκεκριμένο κλάδο.

- [Απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, Eternit κατά EUIPO – Eternit Österreich \(Δομικές πλάκες\) \(T-193/20, EU:T:2021:782\)](#)

Κατόπιν αίτησης της Eternit (Βέλγιο) στο EUIPO, καταχωρίστηκε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο απεικόνιζε δομική πλάκα. Η Eternit Österreich GmbH υπέβαλε αίτηση κήρυξης ακυρότητας επικαλούμενη, μεταξύ άλλων, ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα στερούνταν ατομικού χαρακτήρα¹⁵ σε σχέση με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα που απεικόνιζε πλάκα ηχοπετάσματος. Το EUIPO έκανε δεκτή την αίτηση και το κήρυξε άκυρο, κρίνοντας ότι στερούνταν ατομικού χαρακτήρα διότι, για τον ενημερωμένο χρήστη, ήταν, συνολικά θεωρούμενο, παρόμοιο με το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα.

Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Eternit κατά της αποφάσεως του EUIPO. Το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, διευκρίνισε σε σχέση με ποιο από τα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή υποδείγματα πρέπει να ορίζονται ο οικείος κλάδος, ο ενημερωμένος χρήστης και ο βαθμός ελευθερίας του δημιουργού. Αφετέρου, αποσαφήνισε το ζήτημα της σημασίας που έχουν, κατά την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος, τα διατιθέμενα στο εμπόριο προϊόντα στα οποία ενσωματώνονται ή εφαρμόζονται τα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή υποδείγματα.

Κατά πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι η εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος ισοδυναμεί, κατ' ουσίαν, με εξέταση τεσσάρων σταδίων. Ειδικότερα, εξήγησε ότι στα τρία πρώτα στάδια της ανάλυσης, ήτοι τον προσδιορισμό του οικείου κλάδου, του ενημερωμένου χρήστη και του βαθμού ελευθερίας του δημιουργού, το μοναδικό σημείο αναφοράς είναι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα. Τούτο διότι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, εφόσον μπορεί να ανήκει σε εντελώς διαφορετικό κλάδο, όπου ο ενημερωμένος χρήστης και η ελευθερία του δημιουργού διαφέρουν, δεν ασκεί επιρροή σε σχέση με τα τρία αυτά πρώτα στάδια της ανάλυσης. Αντιθέτως, το τέταρτο στάδιο, το οποίο συνίσταται σε σύγκριση των συνολικών εντυπώσεων που δημιουργούν τα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή υποδείγματα, προϋποθέτει ότι λαμβάνονται υπόψη τόσο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα όσο και το προγενέστερο.

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, στο πλαίσιο της εκτίμησης του ατομικού χαρακτήρα, μπορούν να ληφθούν υπόψη, υπό προϋποθέσεις, τα διατιθέμενα στο εμπόριο προϊόντα στα οποία ενσωματώνονται ή εφαρμόζονται τα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή υποδείγματα. Διευκρίνισε ότι τα προϊόντα τα οποία διατίθενται στο εμπόριο και ο τρόπος χρήσης τους ενδέχεται να ασκούν επιρροή στην περίπτωση που η γραφική ή φωτογραφική απεικόνιση του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος δεν αρκεί για να προσδιοριστεί ποιες πτυχές

¹⁵ Κατά το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του ίδιου κανονισμού, κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να κηρυχθεί άκυρο εάν δεν έχει ατομικό χαρακτήρα με αποτέλεσμα η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο καταναλωτή να μην διαφέρει από τη συνολική εντύπωση την οποία του προκαλεί ένα σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει ήδη γνωστοποιηθεί στο κοινό.

του σχεδίου ή υποδείγματος είναι ορατές ή με ποιον τρόπο αυτό γίνεται οπτικά αντιληπτό. Κατόπιν τούτου, τα προϊόντα τα οποία διατίθενται στο εμπόριο μπορούν να ληφθούν υπόψη μόνον ενδεικτικώς, προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι οπτικές πτυχές των σχεδίων ή υποδειγμάτων. Επομένως, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη προϊόν που διατίθεται στο εμπόριο, αν το σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο εφαρμόζεται ή ενσωματώνεται σε αυτό αποκλίνει από το καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα ή αν εμφανίζει χαρακτηριστικά που δεν προκύπτουν σαφώς από τη γραφική απεικόνιση του τελευταίου.

γ) Ενημερωμένος χρήστης

- [Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2011, PepsiCo κατά Grupo Promer Mon Graphic \(C-281/10 P, EU:C:2011:679\)](#)¹⁶

Η PepsiCo Inc. ήταν δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε κυκλική διαφημιστική βάση. Η Grupo Promer Mon Graphic SA υπέβαλε στο EUIPO αίτηση κήρυξης ακυρότητας, στηριζόμενη, μεταξύ άλλων, στην ύπαρξη προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος. Το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO έκρινε ότι τα αντιπαραιτούμενα σχέδια ή υποδείγματα δημιουργούσαν διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη και, συνεπώς, ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν προσέκρουε στο προγενέστερο δικαίωμα του οποίου έγινε επίκληση. Κατόπιν προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιόν του, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση αυτή και έκρινε ότι οι διαφορές τις οποίες διαπίστωσε το συμβούλιο προσφυγών δεν αρκούσαν προκειμένου το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα να δημιουργήσει στον ενημερωμένο χρήστη συνολική εντύπωση διαφορετική από το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της αιτήσεως αναιρέσεως, το Δικαστήριο αποσαφήνισε την έννοια του ενημερωμένου χρήστη.

Όπως είναι φυσικό, ο ενημερωμένος χρήστης θα προβεί, εφόσον έχει τη δυνατότητα, σε άμεση σύγκριση των αντιπαραιτούμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων. Δεν αποκλείεται ωστόσο μια τέτοια σύγκριση να είναι στην πράξη ανέφικτη ή ασυνήθης στον οικείο κλάδο, ιδίως λόγω ειδικών συνθηκών ή λόγω των χαρακτηριστικών των αντικειμένων που αναπαριστούν τα σχέδια ή υποδείγματα. Ελλείψει συγκεκριμένων ενδείξεων προς την κατεύθυνση αυτή στον κανονισμό 6/2002, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την πρόθεση να περιορίσει την εκτίμηση των ενδεχόμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων σε μια άμεση σύγκριση μεταξύ τους.

Όσον αφορά τον βαθμό προσοχής που επιδεικνύει ο ενημερωμένος χρήστης, μολονότι ο χρήστης αυτός δεν είναι ο μέσος καταναλωτής ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση, είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος και αντιλαμβάνεται κατά κανόνα ένα σχέδιο ή υπόδειγμα ως σύνολο, χωρίς να εξετάζει μεμονωμένα τις διάφορες λεπτομέρειές του, δεν είναι πάντως ούτε και ο εμπειρογνώμονας ή ο ειδικός του κλάδου, ο οποίος είναι ικανός να παρατηρήσει λεπτομερώς τις ελάχιστες διαφορές που ενδεχομένως υπάρχουν μεταξύ των αντιπαραιτούμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων. Εξάλλου, ο χαρακτηρισμός «ενημερωμένος»

¹⁶ Βλ. επίσης απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, [Grupo Promer Mon Graphic κατά ΓΕΕΑ – PepsiCo \(Απεικόνιση κυκλικής διαφημιστικής βάσης\)](#) (T-9/07, EU:T:2010:96), η οποία παρουσιάζεται στην ενότητα «1.7. Σύγκριση με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα».

υποδηλώνει ότι, χωρίς να είναι σχεδιαστής ή ειδικός τεχνικός, ο χρήστης γνωρίζει τα διάφορα υφιστάμενα σχέδια ή υποδείγματα στον οικείο κλάδο, διαθέτει ορισμένες γνώσεις ως προς τα στοιχεία που κατά κανόνα περιλαμβάνονται σε τέτοια σχέδια ή υποδείγματα, και, λόγω του ενδιαφέροντός του για τα προϊόντα αυτά, επιδεικνύει σχετικά υψηλότερο βαθμό προσοχής όταν τα χρησιμοποιεί.

- [Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2010, Shenzhen Taiden κατά ΓΕΕΑ – Bosch Security Systems \(Συσκευές επικοινωνίας\) \(T-153/08, EU:T:2010:248\)](#)¹⁷

Με την υπόθεση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο εκτέθηκε ανωτέρω¹⁸, το Γενικό Δικαστήριο επεξήγησε περαιτέρω την έννοια του ενημερωμένου χρήστη, υπογραμμίζοντας ότι η ιδιότητα του «χρήστη» συνεπάγεται ότι ο ενδιαφερόμενος χρησιμοποιεί το προϊόν όπου είναι ενσωματωμένο το σχέδιο ή υπόδειγμα σύμφωνα με τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται το προϊόν αυτό και ότι ο χαρακτηρισμός «ενημερωμένος» υποδηλώνει ότι, χωρίς να είναι σχεδιαστής ή ειδικός τεχνικός, ο χρήστης γνωρίζει τα διάφορα υφιστάμενα σχέδια ή υποδείγματα στον οικείο κλάδο, διαθέτει ορισμένες γνώσεις ως προς τα στοιχεία που κατά κανόνα περιλαμβάνονται σε τέτοια σχέδια ή υποδείγματα, και, λόγω του ενδιαφέροντός του για τα προϊόντα αυτά, επιδεικνύει σχετικά υψηλότερο βαθμό προσοχής όταν τα χρησιμοποιεί. Τούτο πάντως δεν σημαίνει ότι ο ενημερωμένος χρήστης είναι σε θέση να διακρίνει, πέραν της πείρας που έχει συσσωρεύσει λόγω της χρήσης του οικείου προϊόντος, ποια από τα στοιχεία της εμφάνισης του προϊόντος υπαγορεύονται από την τεχνική λειτουργία του και ποια είναι αυθαίρετα.

- [Απόφαση της 14ης Ιουνίου 2011, Sphere Time κατά ΓΕΕΑ – Punch \(Πολύι στερεωμένο σε λουρί\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)](#)¹⁹

Η Sphere Time ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος ενός καταχωρισμένου στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε ρολόγια στερεωμένα σε λουρί. Το ακυρωτικό τμήμα έκανε δεκτή την αίτηση της Punch SAS και κήρυξε άκυρο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, με την αιτιολογία ότι δεν είχε ατομικό χαρακτήρα, καθότι δημιουργούσε την ίδια συνολική εντύπωση με προγενέστερα υποδείγματα.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, με την οποία επιβεβαιώθηκε η απόφαση του ακυρωτικού τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, όσον αφορά τα διαφημιστικά είδη, η έννοια του ενημερωμένου χρήστη περιλαμβάνει, αφενός, τον επαγγελματία που τα προμηθεύεται προκειμένου να τα διαθέσει στους τελικούς χρήστες και, αφετέρου, τους ίδιους τους τελικούς χρήστες. Εξ αυτού το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε πως το γεγονός ότι σε μία από τις δύο προαναφερθείσες ομάδες ενημερωμένων καταναλωτών τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα προκαλούν την ίδια συνολική εντύπωση αρκεί για να διαπιστωθεί ότι το επίμαχο σχέδιο ή το υπόδειγμα στερείται ατομικού χαρακτήρα.

¹⁷ Βλ. επίσης ενότητα «Ι.3.β. Ατομικός χαρακτήρας – Βιομηχανικός κλάδος του οικείου προϊόντος».

¹⁸ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «Ι.3.β. Ατομικός χαρακτήρας – Βιομηχανικός κλάδος του οικείου προϊόντος», σ. 10.

¹⁹ Βλ. επίσης ενότητες «Ι.3.ε. Ατομικός χαρακτήρας – Συνολική εντύπωση» και «Ι.4.δ. Γνωστοποίηση – Περίοδος χάριτος».

- [Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2019, Visi/one κατά EUIPO – EasyFix \(Διαφανής θήκη δελτίου στοιχείων για οχήματα\) \(T-74/18, EU:T:2019:417\)](#)²⁰

Η Visi/one GmbH ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος καταχωρισμένων στο EUIPO κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων τα οποία απεικόνιζαν διαφανείς θήκες δελτίου στοιχείων, επιγραφές για οχήματα. Το ακυρωτικό τμήμα του EUIPO είχε κάνει δεκτή την αίτηση της EasyFix GmbH και κήρυξε άκυρα τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα λόγω έλλειψης ατομικού χαρακτήρα.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών με την οποία επιβεβαιώθηκε η απόφαση του ακυρωτικού τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι διαφορές μεταξύ των επίμαχων σχεδίων ή υποδειγμάτων και του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος εξακολουθούσαν να μην είναι αρκούντως έντονες ώστε να προκαλέσουν, αυτές και μόνο, στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση.

Όσον αφορά τον βαθμό γνώσης και το επίπεδο προσοχής του ενημερωμένου χρήστη, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε πως από τη νομολογία προκύπτει ειδικότερα ότι, ακόμη και αν αυτό το πρόσωπο αναφοράς έχει ορισμένες γνώσεις ως προς τα διάφορα υφιστάμενα σχέδια ή υποδείγματα στον οικείο κλάδο και επιδεικνύει σχετικά υψηλό επίπεδο προσοχής και επιμέλειας κατά τη χρήση τους, δεν είναι ούτε ο εμπειρογνώμονας ούτε ο εξειδικευμένος γνώστης, όπως ο ειδικός του κλάδου των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ο οποίος είναι σε θέση να παρατηρήσει λεπτομερώς τις ελάχιστες διαφορές που ενδεχομένως υπάρχουν μεταξύ των αντιπαραιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων.

δ) Βαθμός ελευθερίας του δημιουργού

- [Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2012, Antrax It κατά ΓΕΕΑ – THC \(Θερμαντικά σώματα\) \(T-83/11 και T-84/11, EU:T:2012:592\)](#)

Η Antrax It Srl ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος οκτώ καταχωρισμένων στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων τα οποία απεικόνιζαν θερμαντικά σώματα· δύο εξ αυτών αμφισβητούνταν στη συγκεκριμένη υπόθεση. Το ακυρωτικό τμήμα είχε κάνει δεκτή την αίτηση της The Heating Company και κήρυξε άκυρα τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα λόγω έλλειψης νεωτερικού χαρακτήρα. Το συμβούλιο προσφυγών ακύρωσε μεν την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος λόγω έλλειψης επαρκούς αιτιολογίας, αλλά κήρυξε, με τη σειρά του, άκυρα τα επίμαχα σχέδια και υποδείγματα λόγω έλλειψης ατομικού χαρακτήρα.

Κατά των αποφάσεων του συμβουλίου προσφυγών ασκήθηκε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το οποίο ακύρωσε τις προσβαλλόμενες αποφάσεις κατά το μέρος που με αυτές κηρύχθηκαν άκυρα τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα, ενώ απέρριψε την προσφυγή κατά τα λοιπά.

²⁰ Βλ. επίσης ενότητα «Ι.4.α. Γνωστοποίηση – Κριτήρια εκτίμησης».

Η παρούσα υπόθεση αποτέλεσε για το Γενικό Δικαστήριο ευκαιρία να αποσαφηνίσει τα κριτήρια καθορισμού του βαθμού ελευθερίας του δημιουργού στο πλαίσιο της εκτίμησης του ατομικού χαρακτήρα του σχεδίου ή υποδείγματος. Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι αυτός ο βαθμός ελευθερίας καθορίζεται ιδίως βάσει των περιορισμών που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά τα οποία επιβάλλει η τεχνική λειτουργία του προϊόντος ή ενός στοιχείου του προϊόντος, ή ακόμη βάσει των νόμιμων προδιαγραφών που ισχύουν για το προϊόν. Οι περιορισμοί αυτοί έχουν ως αποτέλεσμα ορισμένα χαρακτηριστικά να καθίστανται ο κανόνας και να είναι κοινά στα σχέδια ή υποδείγματα που αφορούν το οικείο προϊόν. Επομένως, όσο μεγαλύτερη είναι η ελευθερία του δημιουργού κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή υποδείγματος τόσο λιγότερο θα αρκούν τυχόν ασήμαντες διαφορές μεταξύ των επίμαχων σχεδίων ή υποδειγμάτων για να δημιουργηθεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση. Αντιστρόφως, όσο μικρότερη είναι η ελευθερία του δημιουργού κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή υποδείγματος τόσο περισσότερο θα αρκούν τυχόν ασήμαντες διαφορές μεταξύ των συγκρινόμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων για να δημιουργηθεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση. Κατά συνέπεια, η ύπαρξη μεγαλύτερου βαθμού ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή υποδείγματος ενισχύει το συμπέρασμα ότι τα συγκρινόμενα σχέδια ή υποδείγματα που δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές δημιουργούν στον ενημερωμένο χρήστη την ίδια συνολική εντύπωση. Στο πλαίσιο αυτό, μια ενδεχόμενη κατάσταση κορεσμού όσον αφορά την τεχνολογική εξέλιξη, λόγω της ύπαρξης άλλων σχεδίων ή υποδειγμάτων που έχουν τα ίδια συνολικά χαρακτηριστικά με τα οικεία σχέδια ή υποδείγματα, αποτελεί κρίσιμο στοιχείο, στο μέτρο που μπορεί να έχει ως συνέπεια να είναι ο ενημερωμένος χρήστης πιο προσεκτικός ως προς τις διαφορές εσωτερικών αναλογιών μεταξύ των διαφόρων σχεδίων ή υποδειγμάτων.

- [Απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, H&M Hennes & Mauritz κατά ΓΕΕΑ – Yves Saint Laurent \(Τσάντες χειρός\) \(T-525/13, EU:T:2015:617\)](#)

Η Yves Saint Laurent SAS ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε τσάντες χειρός. Το συμβούλιο προσφυγών, επιβεβαιώνοντας την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος, απέρριψε την αίτηση κήρυξης ακυρότητας την οποία υπέβαλε η H&M Hennes & Mauritz BV & Co. KG βασισμένη σε προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, με την αιτιολογία ότι ο βαθμός ελευθερίας του δημιουργού ήταν μεγάλος, αλλά δεν εξάλειψε, από την άποψη του ενημερωμένου χρήστη, τις σημαντικές διαφορές μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο αποσαφήνισε την έννοια του βαθμού ελευθερίας του δημιουργού.

Με την απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε κατ' αρχάς ότι ο βαθμός ελευθερίας του δημιουργού σχεδίου ή υποδείγματος καθορίζεται ιδίως βάσει των περιορισμών που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά τα οποία επιβάλλει η τεχνική λειτουργία του προϊόντος ή ενός στοιχείου του προϊόντος, ή ακόμη βάσει των νόμιμων προδιαγραφών που ισχύουν για το προϊόν. Οι περιορισμοί αυτοί έχουν ως αποτέλεσμα ορισμένα χαρακτηριστικά να καθίστανται ο κανόνας και να είναι κοινά στα σχέδια ή υποδείγματα που αφορούν το οικείο προϊόν. Συνεπώς, όσο μεγαλύτερη είναι η ελευθερία του δημιουργού κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή υποδείγματος τόσο λιγότερο θα αρκούν τυχόν ασήμαντες διαφορές μεταξύ των επίμαχων σχεδίων ή υποδειγμάτων για να δημιουργηθεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική

συνολική εντύπωση. Αντιστρόφως, όσο μικρότερη είναι η ελευθερία του δημιουργού κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή υποδείγματος τόσο περισσότερο θα αρκούν τυχόν ασήμαντες διαφορές μεταξύ των συγκρινόμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων για να δημιουργηθεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση. Κατά συνέπεια, η ύπαρξη μεγαλύτερου βαθμού ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση ενός σχεδίου ή υποδείγματος ενισχύει το συμπέρασμα ότι τα συγκρινόμενα σχέδια ή υποδείγματα που δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές δημιουργούν στον ενημερωμένο χρήστη την ίδια συνολική εντύπωση.

Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002, σχετικά με την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα, καθιερώνει στην παράγραφο 1 το κριτήριο της συνολικής εντύπωσης που προκαλούν τα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή υποδείγματα και προβλέπει στην παράγραφο 2 ότι για τον σκοπό αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός ελευθερίας του δημιουργού. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι η εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος απορρέει, κατ' ουσίαν, από μια εξέταση σε τέσσερα στάδια. Κατά την εξέταση αυτή πρέπει να διερευνηθούν, πρώτον, ο κλάδος όπου ανήκουν τα προϊόντα στα οποία πρόκειται να ενσωματωθεί ή να εφαρμοστεί το σχέδιο ή υπόδειγμα, δεύτερον, ο ενημερωμένος χρήστης τους με βάση τον σκοπό τους και, με σημείο αναφοράς αυτόν τον ενημερωμένο χρήστη, ο βαθμός γνώσης της προγενέστερης τεχνολογικής εξέλιξης, καθώς και ο βαθμός προσοχής κατά την, απευθείας ει δυνατόν, σύγκριση των σχεδίων ή υποδειγμάτων, τρίτον, ο βαθμός ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος και, τέταρτον, το αποτέλεσμα της σύγκρισης των επίμαχων σχεδίων ή υποδειγμάτων, λαμβανομένων υπόψη του οικείου κλάδου, του βαθμού ελευθερίας του δημιουργού και των συνολικών εντυπώσεων που προκαλούν στον ενημερωμένο χρήστη το αμφισβητούμενο σχέδιο ή υπόδειγμα και κάθε προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό. Επομένως, ο βαθμός ελευθερίας του δημιουργού μπορεί μεν, ως παράγοντας, να «ενισχύσει» (ή, a contrario, να αποδυναμώσει) το συμπέρασμα σχετικά με τη συνολική εντύπωση την οποία προκαλεί το κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα, η εκτίμηση του βαθμού ελευθερίας, πλην όμως δεν συνιστά ένα αφηρημένο στάδιο που προηγείται της σύγκρισης των συνολικών εντυπώσεων που προκαλούν τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα.

Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το συμβούλιο προσφυγών δεν υπέπεσε σε σφάλμα κρίνοντας ότι η εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα ενός σχεδίου ή υποδείγματος δεν είναι δυνατό να εξαρτάται μόνο από τον παράγοντα της ελευθερίας του δημιουργού, αλλά ότι, αντιθέτως, ο συγκεκριμένος παράγοντας αποτελεί στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της εκτίμησης αυτής. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, ορθώς το συμβούλιο προσφυγών αποφάνθηκε ότι πρόκειται μάλλον για έναν παράγοντα που καθιστά ακριβέστερη την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα του αμφισβητούμενου σχεδίου ή υποδείγματος, και όχι τόσο για έναν αυτοτελή παράγοντα.

- [Απόφαση της 6ης Ιουνίου 2019, Porsche κατά EUIPO – Autec \(Μηχανοκίνητα οχήματα\) \(T-209/18, EU:T:2019:377\)](#)²¹

Με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών του EUIPO, με την οποία το συμβούλιο προσφυγών κήρυξε άκυρο, λόγω έλλειψης ατομικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, το καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα που απεικόνιζε το μοντέλο της σειράς 991 του οχήματος Porsche 911.

Η υπόθεση αφορούσε, ειδικότερα, το νομικό ζήτημα αν υφίσταται ατομικός χαρακτήρας ικανός να δικαιολογήσει την παροχή προστασίας σε περίπτωση που το οικείο υπόδειγμα αποτελεί απλώς «αναβάθμιση» ενός προγενέστερου και ήδη προστατευόμενου σχήματος. Στην εν λόγω υπόθεση, έπρεπε να ελεγχθεί αν το σχέδιο ή υπόδειγμα που απεικόνιζε το μοντέλο της σειράς 991 του οχήματος Porsche 911 διέφερε επαρκώς από το προγενέστερο σχέδιο ή μοντέλο που απεικόνιζε το μοντέλο της σειράς 997, ώστε να προστατεύεται καθεαυτό. Στο μέτρο που ο κανονισμός 6/2002 ορίζει ως μέγιστη διάρκεια της προστασίας τα 25 έτη, η παροχή της προστασίας σε «αναβαθμισμένο» υπόδειγμα προγενέστερου υποδείγματος θα μπορούσε να παρατείνει για άλλο τόσο χρόνο την προστασία του αρχικού υποδείγματος. Αυτό ήταν το διακύβευμα της διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Porsche και ενός κατασκευαστή παιχνιδιών ο οποίος χρησιμοποιούσε το σχέδιο της Porsche 911 για τα μοντέλα σε σμίκρυνση που κατασκεύαζε και διέθετε στο εμπόριο.

Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι διαφορές μεταξύ των δύο σειρών της Porsche 911 δεν είναι αρκετά έντονες ώστε να δημιουργείται μια συνολική εντύπωση διαφορετική μεταξύ των δύο μοντέλων στο μυαλό του ενημερωμένου χρήστη, δηλαδή ενός χρήστη κάθε είδους οχημάτων, και όχι ενός χρήστη σπορ αυτοκινήτων. Συγκεκριμένα, όλες οι όψεις των επίμαχων μοντέλων αυτοκινήτου καταδεικνύουν ότι τα μοντέλα είναι πανομοιότυπα ως προς το σχήμα και το περίγραμμα του αμαξώματός τους, τόσο σε σχέση με τις διαστάσεις και τις αναλογίες όσο και σε σχέση με το σχήμα και τη διεύθυνση των παραθύρων και των θυρών.

Το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε δε ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστήριξε η εταιρία Porsche, η ελευθερία του δημιουργού, κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002, δεν μπορεί να περιορίζεται από τις προσδοκίες των καταναλωτών, οι οποίοι εν προκειμένω θα ανέμεναν, όπως υποστηρίχθηκε, να διατηρηθεί η «δημιουργική ιδέα» του αρχικού μοντέλου του οχήματος στις επόμενες σειρές, καθώς, κατά το Γενικό Δικαστήριο, οι προσδοκίες αυτές δεν αποτελούν περιορισμό κανονιστικής φύσεως. Τούτο διότι τέτοιες προσδοκίες δεν συνδέονται ούτε με τη φύση ούτε με τον προορισμό του προϊόντος στο οποίο είναι ενσωματωμένο το υπόδειγμα, δηλαδή του μηχανοκίνητου οχήματος, ο δε κατασκευαστής αυτοκινήτων, ανεξαρτήτως αισθητικών ή εμπορικών κριτηρίων, δεν είναι υποχρεωμένος να σεβαστεί τις προσδοκίες αυτές προκειμένου να εξασφαλιστεί η λειτουργία του προϊόντος στο οποίο το επίμαχο υπόδειγμα προορίζεται να εφαρμοστεί.

²¹ Η αίτηση να εγκριθεί η εξέταση αιτήσεως αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής απορρίφθηκε (διάταξη της 24ης Οκτωβρίου 2019, [Porsche κατά EUIPO](#), C-613/19 P, EU:C:2019:905).

ε) Συνολική εντύπωση

- [Απόφαση της 14ης Ιουνίου 2011, Sphere Time κατά ΓΕΕΑ – Punch \(Ρολόι στερεωμένο σε λουρί\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)](#)²²

Στην υπόθεση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο εκτέθηκε ανωτέρω²³, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης εκτίμησης της συνολικής εντύπωσης, δεν απαιτείται να εξετάζεται μεμονωμένως και αποκλειστικώς η γραφική απεικόνιση των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων, αλλά μάλλον να αξιολογείται σφαιρικά το σύνολο των απεικονιζόμενων στοιχείων με βάση τα οποία μπορεί να προσδιοριστεί, με επαρκή ακρίβεια και βεβαιότητα, η συνολική εντύπωση που προκαλεί το οικείο σχέδιο ή υπόδειγμα.

Όσον αφορά ειδικότερα σχέδια ή υποδείγματα τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί χωρίς προηγουμένως να καταχωριστούν, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να μην υπάρχει γραφική απεικόνιση με όλες τις σχετικές λεπτομέρειές τους η οποία να προσφέρεται για σύγκριση με την αίτηση καταχώρισης. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, είναι, ως εκ τούτου, υπερβολικό να απαιτείται από τον αιτούντα την κήρυξη ακυρότητας να προσκομίζει τέτοιου είδους απεικόνιση σε όλες τις περιπτώσεις.

- [Απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, Sanford κατά EUIPO – Avery Zweckform \(Ετικέτες\) \(T-443/20, EU:T:2021:767\)](#)²⁴

Η Sanford LP ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος ενός καταχωρισμένου στο EUIPO κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε ετικέτες. Το ακυρωτικό τμήμα είχε απορρίψει την αίτηση της Avery Zweckform GmbH για κήρυξη ακυρότητας. Εντούτοις, το συμβούλιο προσφυγών ακύρωσε την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος και κήρυξε άκυρο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα με την αιτιολογία ότι δεν είχε ατομικό χαρακτήρα, καθότι δημιουργούσε στον ενημερωμένο χρήστη την ίδια συνολική εντύπωση με το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα στο οποίο βασιζόταν η αιτούσα την κήρυξη ακυρότητας.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, στο πλαίσιο της σύγκρισης των συνολικών εντυπώσεων κατά την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα, είναι άνευ σημασίας τυχόν σήματα και διακριτικά σημεία επί των σχεδίων ή υποδειγμάτων.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι διαφορές μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων, οι οποίες περιορίζονταν στο μέγεθος της ετικέτας, το ύψος του ρολού και τον αριθμό, τη θέση και το μέγεθος των μαύρων σημαδιών εκτύπωσης, δεν αρκούσαν για να δημιουργήσουν διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη.

²² Βλ. επίσης ενότητες «I.3γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης» και «I.4.δ. Γνωστοποίηση – Περίοδος χάριτος».

²³ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «I.3.γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης», σ. 13.

²⁴ Βλ. επίσης ενότητα «III. 2.δ. Αίτηση και διαδικασία κήρυξης ακυρότητας – Αποδεικτικά στοιχεία που δεν προσκομίστηκαν εγκαίρως».

Επιπλέον, επισήμανε ότι τα λεκτικά και εικονιστικά στοιχεία τα οποία εμφανίζονταν πάνω στα αντιπαρατιθέμενα σχέδια ή υποδείγματα ήταν σήματα ή διακριτικά σημεία που είχαν τεθεί επί του προϊόντος για να υποδηλώσουν την προέλευσή του.

Τα στοιχεία αυτά δεν αποτελούν χαρακτηριστικά από τα οποία προκύπτει η εικόνα του οικείου προϊόντος και, συνεπώς, δεν είναι κρίσιμα στο πλαίσιο της σύγκρισης των συνολικών εντυπώσεων. Το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε ότι, ακόμη και αν τα εν λόγω στοιχεία μπορούσαν να θεωρηθούν κρίσιμα, θα είναι σαφές στον ενημερωμένο χρήστη ότι χρησιμεύουν ως ένδειξη της προέλευσης των προϊόντων, με αποτέλεσμα να μην τους αποδώσει σημασία στο πλαίσιο της συνολικής εντύπωσης την οποία θα σχηματίζει.

- [Απόφαση της 27ης Απριλίου 2022, Group Nivelles κατά EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Αύλακας απορροής υδάτων ντους\) \(T-327/20, EU:T:2022:263\)](#)

Στην υπόθεση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο είναι πανομοιότυπο με εκείνο της υποθέσεως C-361/15 όπως εκτέθηκε ανωτέρω²⁵, το Γενικό Δικαστήριο επιλήφθηκε προσφυγής με αίτημα την ακύρωση νέας αποφάσεως που εξέδωσε το EUIPO κατόπιν πρώτης ακυρωτικής αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου η οποία είχε αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου²⁶. Με νέα απόφασή του, το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO απέρριψε την αίτηση κήρυξης ακυρότητας με την αιτιολογία ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα είχε ατομικό χαρακτήρα και επομένως ήταν, κατά μείζονα λόγο, νεωτερικό. Στην απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο έχει την ευκαιρία να διευκρινίσει τα κρίσιμα στοιχεία τα οποία λαμβάνονται υπόψη όσον αφορά την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος.

Το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα είχε όντως ατομικό χαρακτήρα. Κατ' αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε ότι προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο έχει ενσωματωθεί σε προϊόν διαφορετικό από εκείνο το οποίο αφορά το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα συνιστά, κατ' αρχήν, προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο έχει σημασία προκειμένου να εκτιμηθεί ο ατομικός χαρακτήρας. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το σφάλμα στο οποίο ενδεχομένως υπέπεσε το συμβούλιο προσφυγών όσον αφορά τα χαρακτηριστικά των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων που απεικόνιζαν ένα μόνο στοιχείο του αύλακα απορροής υδάτων ντους δεν επηρέαζε τη νομιμότητα της απόφασης, δεδομένου ότι η σύγκριση με τα πλήρη σχέδια ή υποδείγματα δεν ενείχε κανένα σφάλμα. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι ο προγενέστερος χαρακτήρας του σχεδίου ή υποδείγματος πρέπει να συνιστά σύνολο, σημασία έχουν μόνον τα σχέδια ή υποδείγματα που απεικονίζουν πλήρεις αύλακες απορροής υδάτων ντους. Τέλος, λαμβανομένης υπόψη της κομψής και μινιμαλιστικής εμφάνισης του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος, η συνολική εντύπωση που αυτό δημιουργεί διαφέρει από εκείνη του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος, η οποία καθορίζεται από χαρακτηριστικά που είναι μάλλον λειτουργικά και όχι διακοσμητικά.

²⁵ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «1.1.β. Ορισμός του σχεδίου ή υποδείγματος – Προϋπόθεση ορατότητας», σ. 4.

²⁶ Βλ. απόφαση της 13ης Μαΐου 2015, [Group Nivelles κατά EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Αύλακας απορροής υδάτων ντους\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

4. Γνωστοποίηση

α) Κριτήρια εκτίμησης

- [Απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2014, H. Gautzsch Großhandel \(C-479/12, EU:C:2014:75\)](#)

Η Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH είχε διαθέσει στη Γερμανία ένα υπόδειγμα κιοσκίου κήπου με θόλο, το οποίο σχεδιάστηκε το 2004. Διεκδικώντας για το υπόδειγμά της την προστασία που παρέχεται στα μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, η εταιρία είχε ασκήσει αγωγή λόγω προσβολής σχεδίου ή υποδείγματος κατά της H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG, η οποία διαθέτει από το 2006 ένα κiosk κήπου που κατασκευάζεται από επιχείρηση με έδρα την Κίνα. Η Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna υποστήριξε ότι το εν λόγω κiosk κήπου αποτελούσε αντίγραφο του υποδείγματος του οποίου ήταν δικαιούχος, καθώς αυτό περιλαμβανόταν σε φυλλάδια που είχαν αποσταλεί στους κυριότερους εμπόρους του κλάδου.

Απαντώντας σε σχετικό προδικαστικό ερώτημα, το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί του περιεχομένου της έννοιας της «γνωστοποίησης» και έκρινε συναφώς ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι μπορεί να γίνει δεκτό ότι ένα μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα ενδέχεται, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, να έχει ευλόγως καταστεί γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, εφόσον εικόνες του έχουν διαδοθεί μεταξύ των εμπόρων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο αυτόν, όπερ εναπόκειται στο δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων να αξιολογήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί.

Το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι μπορεί να γίνει δεκτό ότι ένα μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα, παρότι γνωστοποιήθηκε σε τρίτους χωρίς ρητό ή σιωπηρό όρο να παραμείνει απόρρητο, δεν θα ήταν δυνατόν, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να έχει καταστεί ευλόγως γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, αν είχε γνωστοποιηθεί σε μία μόνον επιχείρηση του κλάδου ή αν παρουσιάστηκε μόνο στους εκθεσιακούς χώρους επιχείρησης εγκατεστημένης εκτός του εδάφους της Ένωσης, όπερ εναπόκειται στο δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων να αξιολογήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί.

- [Απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Easy Sanitary Solutions και EUIPO κατά Group Nivelles \(C-361/15 P και C-405/15 P, EU:C:2017:720\)](#)²⁷

Στην υπόθεση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο εκτέθηκε ανωτέρω²⁸, το Δικαστήριο έκρινε κατ' αναίρεση ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να συγκριθεί με ένα άλλο

²⁷ Βλ. επίσης ενότητες «1.1.β. Ορισμός του σχεδίου ή υποδείγματος – Προϋπόθεση ορατότητας» και «1.2. Νεωτερισμός», καθώς και απόφαση της 13ης Μαΐου 2015, [Group Nivelles κατά ΓΕΕΑ – Easy Sanitary Solutions \(Αύλακας απορροής υδάτων ντους\)](#) (T-15/13, EU:T:2015:281).

²⁸ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «1.1.β. Ορισμός του σχεδίου ή υποδείγματος – Προϋπόθεση ορατότητας», σ. 4.

προκειμένου να διαπιστωθεί ο νευτερισμός και ο ατομικός χαρακτήρας του πρώτου μόνο εάν το δεύτερο έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό. Εφόσον γίνει δεκτό ότι σχέδιο ή υπόδειγμα έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό, η γνωστοποίηση αυτή ισχύει τόσο για την εξέταση του νευτερισμού όσο και για την εξέταση του ατομικού χαρακτήρα.

Περαιτέρω, ο «συγκεκριμένος κλάδος», κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, δεν περιορίζεται στον κλάδο του προϊόντος στο οποίο προορίζεται να ενσωματωθεί ή να εφαρμοστεί το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα.

Επομένως, σε καμία περίπτωση δεν συνάγεται ότι είναι απαραίτητο ο ενημερωμένος χρήστης του προϊόντος στο οποίο έχει ενσωματωθεί ή εφαρμοστεί το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα να γνωρίζει το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, όταν το προγενέστερο αυτό σχέδιο έχει ενσωματωθεί ή εφαρμοστεί σε προϊόν βιομηχανικού κλάδου διαφορετικού από εκείνον του προϊόντος το οποίο αφορά το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα.

- [Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2019, *Visi/one* κατά *EUIPO – EasyFix* \(Διαφανής θήκη δελτίου στοιχείων για οχήματα\) \(T-74/18, EU:T:2019:417\)](#)²⁹

Με την απόφαση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο εκτέθηκε ανωτέρω³⁰, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί αν έχει όντως γνωστοποιηθεί προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, θα πρέπει να διενεργείται ανάλυση σε δύο στάδια. Πρώτον, πρέπει να εξετάζεται αν τα στοιχεία που παρουσιάζονται με την αίτηση κήρυξης ακυρότητας αποδεικνύουν, αφενός, τα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν τη γνωστοποίηση του σχεδίου ή υποδείγματος και, αφετέρου, εάν η γνωστοποίηση έγινε πριν από την ημερομηνία κατάθεσης ή προτεραιότητας του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος. Δεύτερον, πρέπει να εξετάζεται, σε περίπτωση που ο δικαιούχος του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος έχει ισχυριστεί το αντίθετο, εάν τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά μπορούσαν ευλόγως, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να καταστούν ευλόγως γνωστά στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην Ένωση· σε αντίθετη περίπτωση, η γνωστοποίηση δεν παράγει αποτελέσματα και δεν θα ληφθεί υπόψη.

Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, καίτοι ήταν λυπηρό το γεγονός ότι οι διοικητικές υπηρεσίες του *EUIPO* κοινοποίησαν στην προσφεύγουσα τους δύο καταλόγους που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Β της αίτησης κήρυξης ακυρότητας με ανακόλουθη αρίθμηση η οποία δεν αντιστοιχούσε στη σειρά των σελίδων των πρωτότυπων καταλόγων, το γεγονός αυτό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θέσει υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης όσον αφορά την απόδειξη τόσο των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν τη γνωστοποίηση όσο και της προτεραιότητας της γνωστοποίησης της διαφανούς θήκης δελτίου στοιχείων για οχήματα όπως απεικονίζεται στο σημείο 4 της προσβαλλόμενης απόφασης σε σχέση με το ως άνω παράρτημα Β, ιδίως δε όσον αφορά την αποδεικτική αξία των προαναφερθέντων εγγράφων για τη στοιχειοθέτηση της γνωστοποίησης του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε, ούτε ισχυρίστηκε καν, ότι, λόγω των περιστάσεων της υπόθεσης, ήταν εύλογο οι ειδικευμένοι κύκλοι

²⁹ Βλ. επίσης ενότητα «Ι.3γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης».

³⁰ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «Ι.3.γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης», σ. 14.

του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην Ένωση να μην έχουν, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, πληροφορηθεί τα γεγονότα αυτά. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις περί του αντιθέτου, από τις οποίες θα προέκυπτε το συμπέρασμα ότι οι κατάλογοι δεν είχαν γνωστοποιηθεί σε αυτούς τους ειδικευμένους κύκλους, το συμβούλιο προσφυγών δεν υπέπεσε σε σφάλμα συμπεραίνοντας ότι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα είχε γνωστοποιηθεί.

β) Τεκμήριο γνωστοποίησης

- [Απόφαση της 21ης Μαΐου 2015, Senz Technologies κατά ΓΕΕΑ – Impliva \(Ομπρέλες\) \(T-22/13 και T-23/13, EU:T:2015:310\)](#)

Η Senz Technologies BV ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος δύο καταχωρισμένων στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων τα οποία απεικόνιζαν ομπρέλες. Το ακυρωτικό τμήμα έχοντας κάνει δεκτή τη σχετική αίτηση της Impliva BV είχε κηρύξει άκυρα τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα με την αιτιολογία ότι, παρά τον νεωτερικό χαρακτήρα τους, δεν είχαν ατομικό χαρακτήρα υπό το πρίσμα προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας το οποίο είχε γνωστοποιηθεί.

Το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτή την προσφυγή που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών με την οποία επιβεβαιώθηκε η απόφαση του ακυρωτικού τμήματος, υπενθυμίζοντας κατ' αρχάς ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό εφόσον ο διάδικος που επικαλείται τη γνωστοποίηση αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά που την στοιχειοθετούν, και ότι το τεκμήριο αυτό ισχύει ανεξαρτήτως του τόπου όπου έλαβαν χώρα τα πραγματικά περιστατικά τα οποία στοιχειοθετούν τη γνωστοποίηση.

Κατά το Γενικό Δικαστήριο, το ερώτημα αν τα πρόσωπα που ανήκουν στους ειδικευμένους κύκλους του οικείου κλάδου θα μπορούσαν ευλόγως να γνωρίζουν γεγονότα τα οποία συνέβησαν εκτός του εδάφους της Ένωσης συνιστά πραγματικό ζήτημα, και η απάντηση σε αυτό εξαρτάται από την εκτίμηση των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε υποθέσεως. Για τους σκοπούς της εκτίμησης αυτής, επιβάλλεται να εξεταστεί κατά πόσον, βάσει πραγματικών στοιχείων τα οποία οφείλει να προσκομίσει ο διάδικος που αμφισβητεί τη γνωστοποίηση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι ειδικευμένοι κύκλοι δεν είχαν ρεαλιστικά τη δυνατότητα να πληροφορηθούν τα πραγματικά περιστατικά που την στοιχειοθετούν, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τι μπορεί ευλόγως να απαιτείται από τους κύκλους αυτούς προκειμένου να γνωρίζουν τις τελευταίες εξελίξεις στον κλάδο τους. Τα πραγματικά αυτά στοιχεία ενδέχεται να αφορούν τη σύνθεση των ειδικευμένων κύκλων, τα προσόντα, τις συνήθειες και τη συμπεριφορά τους, την έκταση των δραστηριοτήτων τους, την παρουσία τους στις εκδηλώσεις όπου παρουσιάζονται σχέδια και υποδείγματα, τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου σχεδίου ή υποδείγματος, όπως τη διασύνδεσή τους με άλλα προϊόντα ή κλάδους και, τέλος, τα χαρακτηριστικά των προϊόντων στα οποία ενσωματώθηκε το σχέδιο ή το υπόδειγμα, ιδίως δε το πόσο τεχνικό είναι το προϊόν. Εν πάση περιπτώσει, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως γνωστό στο πλαίσιο των συνήθων εμπορικών συναλλαγών, εάν οι ειδικευμένοι κύκλοι του συγκεκριμένου κλάδου μπορούν να το ανακαλύψουν μόνον τυχαία.

Το Γενικό Δικαστήριο σημείωσε επίσης ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 δεν απαιτεί, σε καμία περίπτωση, να έχει χρησιμοποιηθεί το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα ενόψει της παραγωγής ή της εμπορίας κάποιου προϊόντος. Εντούτοις, το γεγονός ότι ένα

σχέδιο ή υπόδειγμα ουδέποτε ενσωματώθηκε σε προϊόν θα αποκτούσε σημασία μόνο στην περίπτωση που θα αποδεικνυόταν ότι οι ειδικευμένοι κύκλοι του συγκεκριμένου κλάδου δεν συμβουλεύονται εν γένει τα μητρώα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή ότι οι ειδικευμένοι κύκλοι του συγκεκριμένου κλάδου δεν δίνουν εν γένει καμία σημασία στα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

γ) Απόδειξη της γνωστοποίησης

- [Απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2018, Gramberg κατά EUIPO – Mahdavi Sabet \(Θήκη κινητού τηλεφώνου\) \(T-166/15, EU:T:2018:100\)](#)

Κατόπιν αιτήσεως του Mahdavi Sabet, καταχωρίστηκε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο απεικόνιζε θήκη κινητού τηλεφώνου. Ο Claus Gramberg υπέβαλε ενώπιον του EUIPO αίτηση κήρυξης ακυρότητας του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος λόγω έλλειψης νεωτερισμού. Προς απόδειξη της γνωστοποίησης του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος, ο C. Gramberg προσκόμισε εκτυπώσεις οθόνης από τον διαδικτυακό τόπο «amazon.de». Το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO απέρριψε την αίτηση κήρυξης ακυρότητας, με την αιτιολογία ότι τα αποδεικτικά στοιχεία δεν ήταν επαρκή για την απόδειξη της γνωστοποίησης.

Ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ασκήθηκε προσφυγή, η οποία έγινε δεκτή, και το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε στο πλαίσιο αυτό επί της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών στοιχείων που αντλούνται από διαδικτυακό τόπο πωλήσεων και προσκομίζονται προκειμένου να αποδειχθεί η γνωστοποίηση σχεδίου ή υποδείγματος.

Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο υπογράμμισε ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό εφόσον ο διάδικος που επικαλείται τη γνωστοποίηση αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά τα οποία τη στοιχειοθετούν. Προς κατάρριψη του τεκμηρίου αυτού, εναπόκειται, αντιθέτως, στον διάδικο που αμφισβητεί τη γνωστοποίηση να αποδείξει επαρκώς κατά νόμο ότι, λόγω των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, οι ειδικευμένοι κύκλοι του συγκεκριμένου κλάδου θα μπορούσαν ευλόγως να μη λάβουν γνώση των πραγματικών αυτών περιστατικών στο πλαίσιο των συνήθων εμπορικών συναλλαγών. Η γνωστοποίηση προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος στο κοινό δεν είναι δυνατόν να αποδεικνύεται με πιθανότητες ή τεκμήρια, αλλά πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένα και αντικειμενικά στοιχεία που να αποδεικνύουν πραγματική γνωστοποίηση του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος στην αγορά.

Τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκομίζει ο αιτών την κήρυξη ακυρότητας πρέπει να εκτιμώνται σε συνδυασμό μεταξύ τους. Πράγματι, μολονότι ορισμένα εξ αυτών ενδέχεται να είναι, εξεταζόμενα μεμονωμένα, ανεπαρκή για να αποδειχθεί η ύπαρξη γνωστοποίησης προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος, γεγονός παραμένει ότι όταν αυτά συσχετίζονται ή ερμηνεύονται από κοινού με άλλα έγγραφα ή πληροφορίες, είναι δυνατόν να συμβάλουν στη διαμόρφωση της απόδειξης σχετικά με την ύπαρξη γνωστοποίησης. Επιπλέον, για την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας ενός εγγράφου, πρέπει να ελέγχεται η ακρίβεια της περιεχόμενης σ' αυτό πληροφορίας. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, η προέλευση του εγγράφου, οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκε και ο αποδέκτης του, και να τίθεται το ερώτημα αν το έγγραφο είναι, λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου του, εκ πρώτης όψεως λογικό και αξιόπιστο.

Από την ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης για τα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα προκύπτει, αφενός, ότι ο αιτών την κήρυξη ακυρότητας είναι ελεύθερος να επιλέξει τα αποδεικτικά

στοιχεία που κρίνει σκόπιμο να προσκομίσει στο EUIPO προς στήριξη της αιτήσεώς του και, αφετέρου, ότι το EUIPO υποχρεούται να εξετάσει όλα τα προσκομισθέντα στοιχεία προκειμένου να αποφανθεί αν συνιστούν πράγματι απόδειξη της γνωστοποίησης του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος.

Δεύτερον, όσον αφορά την αποδεικτική αξία εκτυπώσεων οθόνης διαδικτυακού τόπου, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, ακόμη και αν φαίνεται εύλογη η εκτίμηση ότι το περιεχόμενο διαδικτυακού τόπου μπορεί να τροποποιηθεί ανά πάσα στιγμή και ότι μπορεί να είναι δύσκολα επαληθεύσιμο a posteriori, μια τέτοια εκτίμηση δεν ισχύει αναφορικά με τις εκτυπώσεις οθόνης του διαδικτυακού τόπου πωλήσεων «amazon.de» στις οποίες αναγράφεται, αμέσως πριν από τη μνεία της ημερομηνίας κατά την οποία κατέστη διαθέσιμη η προσφορά στον συγκεκριμένο διαδικτυακό τόπο, ο αριθμός ASIN (Amazon Standart Identification Number), ο οποίος αποτελεί μοναδικό στοιχείο αναφοράς για κάθε προϊόν του καταλόγου και καθιστά δυνατό τον εντοπισμό του αντίστοιχου προϊόντος στην πλατφόρμα διαδικτυακών πωλήσεων Amazon.

Επιπλέον, η άνευ ετέρου εφαρμογή του τεκμηρίου ότι το περιεχόμενο ενός διαδικτυακού τόπου ή οποιουδήποτε άλλου ηλεκτρονικού εγγράφου μπορεί να τροποποιηθεί ανά πάσα στιγμή, χωρίς σοβαρές και εξακριβωμένες υπόνοιες ότι, εν προκειμένω, τα αποδεικτικά στοιχεία τροποποιήθηκαν, θα καθιστούσε άνευ νοήματος την παγιωμένη στην ενωσιακή νομολογία αρχή ότι τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκομίζονται από τον αιτούντα την κήρυξη ακυρότητας πρέπει να εκτιμώνται σε συνδυασμό μεταξύ τους.

- [Απόφαση της 6ης Ιουνίου 2019, Rietze κατά EUIPO – Volkswagen \(Όχημα VW Caddy\) \(T-192/18, EU:T:2019:379\)](#)

Με την απόφασή του αυτή, το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε την απόφαση με την οποία το EUIPO έκρινε ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα που απεικόνιζε το όχημα VW Caddy ήταν νεωτερικό κατά την έννοια του άρθρου 5 και διέθετε ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002. Η υπόθεση αναγόταν σε διαδικασία κήρυξης ακυρότητας την οποία κίνησε η προσφεύγουσα, ήτοι η γερμανική εταιρία Rietze, που εμπορευόταν μινιατούρες αυτοκινήτων. Το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα ήταν εκείνο του οχήματος VW Caddy, το οποίο διατέθηκε για πρώτη φορά στην αγορά από τη Volkswagen το 2011. Προκειμένου να αποδείξει τη γνωστοποίηση προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος, η προσφεύγουσα είχε παραπέμψει σε προηγούμενο μοντέλο του αυτοκινήτου αυτού, και πιο συγκεκριμένα στο μοντέλο VW Caddy (2K) Life, το οποίο διατέθηκε για πρώτη φορά στην αγορά το 2004.

Κατά πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το EUIPO όφειλε, πρώτον, να έχει σταθμίσει τα χαρακτηριστικά των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων, δεύτερον, να έχει αναλύσει τα κοινά τους σημεία και, τρίτον, να έχει διακρίνει μεταξύ των αισθητικών και τεχνικών χαρακτηριστικών τους.

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι το EUIPO παρέλειψε να λάβει υπόψη ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία εμφανιζόταν η εικόνα του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος. Το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι ο αιτών την κήρυξη της ακυρότητας υποχρεούται να προσκομίσει ακριβή και πλήρη αντίγραφα του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος και ότι δεν μπορεί να απαιτείται από το συμβούλιο προσφυγών να συνδυάσει διάφορες απεικονίσεις του προϊόντος στο οποίο έχει ενσωματωθεί το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, ή ακόμη και να αντικαταστήσει ένα

στοιχείο που εμφανίζεται στις περισσότερες απεικονίσεις με ένα στοιχείο το οποίο εμφανίζεται σε μία μόνον απεικόνιση.

- [Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2021, JMS Sports κατά EUIPO – Inter-Vion \(Σπειροειδές λαστιχάκι μαλλιών\) \(T-823/19, EU:T:2021:718\)](#)

Η JMS Sports sp. z o.o. ήταν η δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που απεικόνιζε σπειροειδές λαστιχάκι μαλλιών και είχε καταχωριστεί στις 24 Ιουνίου 2010 στον EUIPO. Η Inter-Vion S.A. υπέβαλε αίτηση κήρυξης ακυρότητας του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος, επικαλούμενη, μεταξύ άλλων, ότι στερούνταν νεωτερικού χαρακτήρα. Προς απόδειξη της γνωστοποίησης των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων, είχε προσκομίσει στιγμιότυπα οθόνης διαδικτυακών τόπων χρονολογημένα από το 2009.

Το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO έκρινε ότι είχε αποδειχθεί η γνωστοποίηση των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων, τα οποία ήταν πανομοιότυπα με το επίμαχο. Ως εκ τούτου, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα στερούνταν νεωτερικού χαρακτήρα.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο έδωσε διευκρινίσεις ως προς την αποδεικτική αξία των αποδεικτικών στοιχείων που αντλούνται από διαδικτυακούς τόπους και προσκομίζονται προκειμένου να αποδειχθεί η ημερομηνία γνωστοποίησης σχεδίου ή υποδείγματος 31.

Κατ' αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε απαράδεκτα τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν το πρώτον ενώπιόν του και αποκλήθηκαν μέσω της χρήσης ελευθέρως προσβάσιμων εργαλείων, όπως η μηχανή αναζήτησης Google και η Wayback Machine. Τούτο διότι τα στοιχεία αυτά δεν ενέπιπταν στο πραγματικό πλαίσιο της διαφοράς ως είχε ενώπιον του συμβουλίου προσφυγών και, συνεπώς, δεν μπορούσαν να συνεκτιμηθούν για τον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Εν συνεχεία, αφού υπενθύμισε ότι ο αιτών την κήρυξη ακυρότητας είναι ελεύθερος να επιλέξει τα αποδεικτικά στοιχεία των οποίων θα κάνει χρήση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η εμφάνιση της εικόνας σχεδίου ή υποδείγματος στο διαδίκτυο συνιστά γεγονός που μπορεί να χαρακτηριστεί ως «δημοσίευση» και αποτελεί επομένως «γνωστοποίηση στο κοινό». Υπογράμμισε δε ότι η αποδεικτική ισχύς των στιγμιότυπων οθόνης δεν είναι περιορισμένη.

Εν προκειμένω, διαπίστωσε ότι στα στιγμιότυπα οθόνης από διαδικτυακούς τόπους εμφανίζονταν σαφώς σχέδια ή υποδείγματα πανομοιότυπα με το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, οι πλήρεις διευθύνσεις URL ³² των εν λόγω διαδικτυακών τόπων καθώς και οι ημερομηνίες της γνωστοποίησης στο κοινό, οι οποίες ήταν προγενέστερες της ημερομηνίας κατάθεσης της αιτήσεως καταχώρισης του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος. Επιπλέον, υπήρχε στιγμιότυπο οθόνης το οποίο περιείχε και άλλες χρονοσφραγισμένες πληροφορίες, οι οποίες συνίσταντο σε

³¹ Κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002.

³² Uniform Resource Locator.

σχόλια των χρηστών του διαδικτύου και αποδείκνυαν γνωστοποίηση στο κοινό την 1η Νοεμβρίου 2009.

Το Γενικό Δικαστήριο τόνισε επίσης ότι απλώς και μόνον η αφηρημένη δυνατότητα παραποίησης του περιεχομένου ή της ημερομηνίας ενός διαδικτυακού τόπου δεν συνιστά επαρκή λόγο για να κλονιστεί η αξιοπιστία του ληφθέντος από τον διαδικτυακό τόπο στιγμιότυπου οθόνης ως αποδεικτικού στοιχείου. Η αξιοπιστία αυτή μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση μόνο βάσει επίκλησης πραγματικών περιστατικών που υποδηλώνουν συγκεκριμένα ότι έλαβε χώρα παραποίηση. Επιπλέον, παρότι το στιγμιότυπο οθόνης που αποκτήθηκε από τη Wayback Machine δεν περιείχε εικόνα του προϊόντος, συνιστούσε πάντως σχετική πηγή πληροφοριών και επιβεβαίωνε την αξιοπιστία του στιγμιότυπου οθόνης το οποίο είχε ληφθεί από έναν από τους επίμαχους διαδικτυακούς τόπους. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η γνωστοποίηση είχε αποδειχθεί.

Τέλος, όσον αφορά την κατανομή του βάρους απόδειξης, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, εφόσον η αιτούσα την κήρυξη ακυρότητας προσκόμισε αντλούμενα από το διαδίκτυο αποδεικτικά στοιχεία προς τεκμηρίωση της γνωστοποίησης των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων, εναπέκειτο στον δικαιούχο του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος να αποδείξει ότι τα στοιχεία αυτά δεν ήταν αξιόπιστα. Ειδικότερα, δεν απαιτούνταν από αυτόν να αποδείξει ότι έγινε στον διαδικτυακό τόπο επέμβαση με σκοπό την παραποίηση του περιεχομένου του, αλλά να αναφερθεί σε συγκεκριμένες περιστάσεις οι οποίες θα συνιστούσαν αξιόπιστες ενδείξεις τέτοιας επέμβασης, όπως εμφανή σημάδια αλλοίωσης, αδιαμφισβήτητες αντιφάσεις στις παρουσιαζόμενες πληροφορίες ή προφανείς ανακολουθίες που να δικαιολογούν την ύπαρξη αμφιβολιών ως προς τη γνησιότητα των στιγμιότυπων οθόνης.

δ) Περίοδος χάριτος

- [Απόφαση της 14ης Ιουνίου 2011, Sphere Time κατά ΓΕΕΑ – Punch \(Ρολόι στερεωμένο σε λουρί\) \(T-68/10, EU:T:2011:269\)](#)³³

Με την απόφαση αυτή, της οποίας το πραγματικό και νομικό πλαίσιο εκτέθηκε ανωτέρω³⁴, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας κήρυξης ακυρότητας, η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 εξαρτάται από την προϋπόθεση ο δικαιούχος του σχεδίου ή υποδείγματος στο οποίο στηρίζεται η αίτηση κήρυξης ακυρότητας αποδεικνύει ότι είναι είτε ο δημιουργός του σχεδίου ή υποδείγματος του οποίου γίνεται επίκληση προς στήριξη της αιτήσεως είτε ο δικαιοδόχος του. Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 επιτρέπει να μη λαμβάνεται υπόψη η γνωστοποίηση εάν το σχέδιο ή υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό από το δημιουργό, τον δικαιοδόχο του ή από τρίτο πρόσωπο βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν ή πρωτοβουλιών που αναλήφθηκαν από τον δημιουργό ή τον δικαιοδόχο του κατά τους 12 μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας κατάθεσης της αιτήσεως καταχώρισης ή προτεραιότητας.

³³ Βλ. επίσης ενότητες «Ι.3γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης» και «Ι.3.ε. Συνολική εντύπωση».

³⁴ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «Ι.3.γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης», σ. 13.

5. Σχέδιο ή υπόδειγμα που αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος

α) Προϋποθέσεις προστασίας

- [Απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2014, Biscuits Poult κατά ΓΕΕΑ – Banketbakkerij Merba \(Μπισκότο\) \(T-494/12, EU:T:2014:757\)](#)

Η Biscuits Poult SAS ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος ενός καταχωρισμένου στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε μπισκότα. Το συμβούλιο προσφυγών, ακυρώνοντας την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος με την οποία είχε απορριφθεί η αίτηση της Banketbakkerij Merba BV, κήρυξε άκυρο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα με την αιτιολογία ότι δεν είχε ατομικό χαρακτήρα.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα μη ορατά χαρακτηριστικά του επίδικου προϊόντος, τα οποία δεν συνδέονται με την εμφάνισή του, δεν επιτρέπεται να ληφθούν υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί αν το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να τύχει προστασίας.

Με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 θεσπίζει ειδικό κανόνα ο οποίος αφορά ειδικώς τα σχέδια ή τα υποδείγματα τα οποία εφαρμόζονται σε ένα προϊόν ή ενσωματώνονται σε ένα προϊόν το οποίο αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος κατά την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο γ', του κανονισμού. Σύμφωνα με τον κανόνα αυτόν, τα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα προστατεύονται μόνον εάν, πρώτον, το συστατικό, αφού ενσωματωθεί στο σύνθετο προϊόν, παραμένει ορατό κατά τη συνήθη χρήση του προϊόντος, και, δεύτερον, εάν τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικά πληρούν, αυτά καθεαυτά, τις προϋποθέσεις ως προς τον νεωτερισμό και τον ατομικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, δεδομένης της ιδιαίτερης φύσης των συστατικών εκείνων ενός σύνθετου κατά την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002 προϊόντος τα οποία μπορούν να παραχθούν και να διατεθούν στο εμπόριο χωριστά απ' ό,τι το σύνθετο προϊόν, είναι εύλογο ο νομοθέτης να αναγνωρίζει σε σχέση με αυτά τη δυνατότητα να καταχωριστούν ως σχέδια ή υποδείγματα, αλλά υπό την επιφύλαξη ότι είναι ορατά μετά την ενσωμάτωσή τους στο σύνθετο προϊόν και αποκλειστικώς για τα ορατά κατά τη συνήθη χρήση του σύνθετου προϊόντος μέρη των ως άνω συστατικών και στο μέτρο που τα μέρη αυτά είναι νεωτερικά και έχουν ατομικό χαρακτήρα. Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε εκ των ανωτέρω ότι, εφόσον ένα προϊόν –εν προκειμένω ένα μπισκότο– δεν είναι σύνθετο κατά την έννοια του άρθρου 3, στοιχείο γ', του κανονισμού 6/2002, δεδομένου ότι δεν απαρτίζεται από πολλά συστατικά που να μπορούν να αντικατασταθούν καθιστώντας δυνατή την αποσυναρμολόγηση και την επανασυναρμολόγησή του, το συμβούλιο προσφυγών δεν είχε σφάλει κρίνοντας ότι τα μη ορατά χαρακτηριστικά του προϊόντος, τα οποία δεν συνδέονται με την εμφάνισή του, δεν επιτρεπόταν να ληφθούν υπόψη προκειμένου να κριθεί αν το επίδικο σχέδιο ή υπόδειγμα μπορούσε να τύχει προστασίας.

- [Απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 2014, Cezar κατά ΓΕΕΑ – Poli-Eco \(Ενθεμα\) \(T-39/13, EU:T:2014:852\)](#)

Η Cezar Przedsiębiorstwo Produkcyjne Dariusz Bogdan Niewiński ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος ενός καταχωρισμένου στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε σοβατεπί. Το ακυρωτικό τμήμα έκανε δεκτή την αίτηση της

Poli-Eco Tworzywa Sztuczne sp. z o.o και κήρυξε άκυρο το σχέδιο ή υπόδειγμα, με την αιτιολογία ότι δεν ήταν νεωτερικό.

Το Γενικό Δικαστήριο έκανε δεκτή την προσφυγή που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών με την οποία είχε επιβεβαιωθεί η απόφαση του ακυρωτικού τμήματος, και έκρινε ότι ο νεωτερισμός και ο ατομικός χαρακτήρας κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος δεν μπορούν να εκτιμηθούν μέσω σύγκρισής του με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο, ως συστατικό ενός σύνθετου προϊόντος, δεν είναι ορατό κατά τη συνήθη χρήση του σύνθετου αυτού προϊόντος.

Συνεπώς, ισχύει και για το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα η απαίτηση να πρόκειται για ορατό συστατικό, όπως διατυπώνεται στην αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού 6/2002, κατά την οποία η προστασία των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν θα πρέπει να επεκτείνεται σε εκείνα τα συστατικά του προϊόντος που δεν είναι ορατά κατά τη συνήθη χρήση του ούτε στα χαρακτηριστικά του συστατικού που δεν είναι ορατά όταν το προϊόν συναρμολογείται.

- [Απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2021, Ferrari \(C-123/20, EU:C:2021:889\)](#)

Στις 2 Δεκεμβρίου 2014 η Ferrari SpA είχε παρουσιάσει για πρώτη φορά στο κοινό το ακριβότερο μοντέλο της FXX K, με ένα δελτίο Τύπου το οποίο περιλάμβανε δύο φωτογραφίες, της πλαιϊνής και της εμπρόσθιας όψης του οχήματος αντιστοίχως.

Από το 2016 η Mansory Design & Holding GmbH (στο εξής: Mansory Design), με έδρα τη Γερμανία, κατασκεύαζε και εμπορευόταν κιτ εξαρτημάτων, γνωστά ως «kits tuning», για εξωτερική μετατροπή ενός άλλου, μαζικής παραγωγής, μοντέλου δρόμου της Ferrari ώστε να ομοιάζει περισσότερο με την αγωνιστική Ferrari FXX K.

Η Ferrari άσκησε αγωγή και προέβαλε διάφορες παρεπόμενες αξιώσεις κατά της Mansory Design, λόγω φερόμενης προσβολής των δικαιωμάτων που αντλεί από τρία μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα τα οποία αφορούν τμήματα του μοντέλου FXX K, και πιο συγκεκριμένα στοιχεία του αμαξώματός του. Κατά την άποψή της, τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα δημιουργήθηκαν κατά τον χρόνο δημοσίευσης του δελτίου Τύπου της 2ας Δεκεμβρίου 2014.

Το Landgericht Düsseldorf (πρωτοδικείο Ντίσελντορφ, Γερμανία) απέρριψε το σύνολο των αιτημάτων αυτών. Η Ferrari άσκησε έφεση ενώπιον του Oberlandesgericht Düsseldorf (εφετείου Ντίσελντορφ, Γερμανία), το οποίο την απέρριψε κρίνοντας ότι το πρώτο και το δεύτερο από τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα ήταν ανυπόστατα, δεδομένου ότι η Ferrari δεν απέδειξε ότι πληρούνταν η ελάχιστη απαίτηση της ύπαρξης μορφολογικής αυτοτέλειας και συνοχής, ενώ το τρίτο προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα, υφίστατο μεν όντως, πλην όμως δεν συνέτρεχε περίπτωση προσβολής των σχετικών δικαιωμάτων από τη Mansory Design.

Κατόπιν προδικαστικής παραπομπής, το Γενικό Δικαστήριο κλήθηκε να εξετάσει κατά πόσο η γνωστοποίηση στο κοινό εικόνων ενός προϊόντος, όπως η δημοσίευση φωτογραφιών αυτοκινήτου, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη γνωστοποίηση στο κοινό σχεδίου ή υποδείγματος επί μέρους ή συστατικού του προϊόντος και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε ποιον βαθμό η εικόνα του μέρους ή του συστατικού πρέπει να είναι αυτοτελής σε σχέση με το προϊόν στο σύνολό του, προκειμένου να μπορεί να ελεγχθεί αν η εικόνα αυτή παρουσιάζει ατομικό χαρακτήρα.

Το Δικαστήριο αποφάνθηκε, μεταξύ άλλων, ότι το δίκαιο της Ένωσης έχει την έννοια ότι η γνωστοποίηση στο κοινό εικόνων προϊόντος, όπως η δημοσίευση φωτογραφιών ενός αυτοκινήτου, έχει ως αποτέλεσμα τη γνωστοποίηση στο κοινό σχεδίου ή υποδείγματος επί μέρους ή συστατικού του προϊόντος, εφόσον πρόκειται για σύνθετο προϊόν, υπό την προϋπόθεση ότι η εικόνα του εν λόγω μέρους ή συστατικού είναι σαφώς προσδιορίσιμη κατά το χρονικό σημείο της γνωστοποίησης 35.

Πρώτον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση της προστασίας κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, είτε αυτό έχει καταχωριστεί είτε όχι, ήτοι ο νεωτερικός και ατομικός χαρακτήρας, είναι οι ίδιες τόσο για τα προϊόντα όσο και για τα μέρη προϊόντος 36. Εφόσον πληρούνται οι ουσιαστικές αυτές προϋποθέσεις, η τυπική προϋπόθεση προκειμένου να υφίσταται μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα είναι η γνωστοποίηση στο κοινό υπό τους όρους του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 37. Προκειμένου η γνωστοποίηση στο κοινό του σχεδίου ή υποδείγματος προϊόντος στο σύνολό του να έχει ως αποτέλεσμα τη γνωστοποίηση του σχεδίου ή υποδείγματος μέρους του προϊόντος αυτού, επιβάλλεται η εικόνα του μέρους αυτού να είναι σαφώς προσδιορίσιμη κατά τον χρόνο της γνωστοποίησης. Ωστόσο, τούτο δεν συνεπάγεται υποχρέωση των δημιουργών να γνωστοποιούν χωριστά κάθε μέρος των προϊόντων τους σε σχέση με το οποίο επιθυμούν να τύχουν της προστασίας μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος.

Δεύτερον, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι η έννοια του «ατομικού χαρακτήρα», κατά το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002 38, δεν ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ του σχεδίου ή υποδείγματος προϊόντος και των σχεδίων ή υποδειγμάτων των μερών από τα οποία αποτελείται, αλλά τη σχέση μεταξύ αυτών των σχεδίων ή υποδειγμάτων και άλλων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων. Προκειμένου να μπορεί να ελεγχθεί αν η εικόνα ενός τμήματος προϊόντος ή ενός συστατικού σύνθετου προϊόντος πληροί την προϋπόθεση του ατομικού χαρακτήρα, πρέπει οπωσδήποτε το συγκεκριμένο μέρος ή συστατικό να αποτελεί ορατό τμήμα του προϊόντος ή του σύνθετου προϊόντος, το οποίο να οριοθετείται σαφώς βάσει της γραμμής, του περιγράμματος, του χρώματος, του σχήματος ή μιας ιδιαίτερης υφής. Τούτο προϋποθέτει ότι η εικόνα του μέρους ή του συστατικού σύνθετου προϊόντος είναι ικανή, από μόνη της, να δημιουργήσει μια συνολική εντύπωση και ότι δεν μπορεί να χαθεί ολοκληρωτικά μέσα στο συνολικό προϊόν.

³⁵ Κατά την έννοια του άρθρου 3, στοιχεία α' και γ', του άρθρου 4, παράγραφος 2, και του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002.

³⁶ Κατά την έννοια των άρθρων 4 έως 6 του κανονισμού 6/2002.

³⁷ Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, «θεωρείται ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα [γνωστοποιήθηκε] στο κοινό εντός της [Ένωσης] εάν δημοσιεύθηκε, εκτέθηκε, χρησιμοποιήθηκε στο εμπόριο ή κατέστη γνωστό με άλλο τρόπο, έτσι ώστε, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, τα γεγονότα αυτά θα μπορούσαν ευλόγως να καταστούν γνωστά στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της [Ένωσης]».

³⁸ Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 προβλέπει ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι παρουσιάζει ατομικό χαρακτήρα εάν η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο καταναλωτή διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον εν λόγω καταναλωτή κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό.

β) Επισκευή σύνθετου προϊόντος

- [Απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Acacia και D'Amato \(C-397/16 και C-435/16, EU:C:2017:992\)](#)

Η Audi και η Porsche ήταν δικαιούχοι διαφόρων κοινοτικών υποδειγμάτων αρχικών ζαντών αλουμινίου αυτοκινήτου. Η Acacia κατασκεύαζε και διέθετε αντίγραφα ζαντών, συχνά πανομοιότυπα από αισθητικής ή λειτουργικής απόψεως με τις αρχικές ζάντες. Η Audi και η Porsche είχαν ασκήσει αγωγές ενώπιον του Tribunale di Milano (πρωτοδικείου Μιλάνο, Ιταλία) και του Landgericht Stuttgart (πρωτοδικείου Στουτγάρδης, Γερμανία), αντιστοίχως, με αίτημα να διαπιστωθεί ότι η κατασκευή και η εμπορία από την Acacia των επίμαχων ζαντών συνιστούσαν προσβολή των κοινοτικών υποδειγμάτων τους. Κατά των δύο αποφάσεων των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων ασκήθηκαν εφέσεις, και το ιταλικό και το γερμανικό αιτούν δικαστήριο αποφάσισαν να αναστείλουν την ενώπιόν τους διαδικασία προκειμένου να υποβάλουν στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία της λεγόμενης ρήτρας «επισκευής», η οποία προβλέπεται στο άρθρο 110, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002.

Η συγκεκριμένη ρήτρα ορίζει ότι δεν χορηγείται η κοινοτική προστασία σε σχέδιο ή υπόδειγμα που αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος το οποίο χρησιμοποιείται για την επισκευή του σύνθετου αυτού προϊόντος προς αποκατάσταση της αρχικής εμφάνισής του.

Ερωτηθέν αν το άρθρο 110, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 εξαρτά τον εκεί προβλεπόμενο αποκλεισμό της προστασίας από την προϋπόθεση να εξαρτάται το προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα συστατικού από την εμφάνιση του σύνθετου προϊόντος στο οποίο εντάσσεται το επίμαχο συστατικό, το Δικαστήριο τόνισε τον επιδιωκόμενο από το άρθρο 110, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 σκοπό, ο οποίος είναι να αποφευχθεί η δημιουργία δέσμιων αγορών για ορισμένα ανταλλακτικά και, ειδικότερα, να αποτραπεί το ενδεχόμενο ένας καταναλωτής που έχει αγοράσει ένα προϊόν διαρκείας το οποίο μπορεί να είναι ακριβό να δεσμεύεται επ' αόριστον, όσον αφορά την αγορά των εξωτερικών μερών, από τον κατασκευαστή του σύνθετου προϊόντος. Υπό την οπτική αυτή, στηριζόμενο τόσο σε γραμματική όσο και σε τελεολογική ερμηνεία της επίμαχης διατάξεως, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το πεδίο εφαρμογής της δεν περιορίζεται μόνο στα συστατικά που αποτελούν μέρος ενός σύνθετου προϊόντος «από του οποίου την εμφάνιση εξαρτάται το προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα», επισημαίνοντας ότι η λύση αυτή συμβάλλει στην επίτευξη του σκοπού της ρήτρας «περί επισκευής», ήτοι στην αποφυγή της δημιουργίας δέσμιων αγορών για τα ανταλλακτικά.

Ερωτηθέν, δεύτερον, για τις προϋποθέσεις εφαρμογής της εξαίρεσης την οποία εισάγει η ρήτρα περί επισκευής, το Δικαστήριο υπενθύμισε κατ' αρχάς ότι η ρήτρα μπορεί να εφαρμοστεί μόνον επί συστατικών που προστατεύονται δυνάμει κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος και, ως εκ τούτου, πληρούν τις προϋποθέσεις προστασίας τις οποίες θέτει, μεταξύ άλλων, το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002. Η τελευταία διάταξη διασφαλίζει την προστασία συστατικού ενός σύνθετου προϊόντος εφόσον, αφενός, το συστατικό, αφού ενσωματωθεί στο σύνθετο προϊόν, παραμένει ορατό κατά τη συνήθη χρήση του προϊόντος, και, αφετέρου, τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικού πληρούν, αυτά καθεαυτά, τις προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, ως προς τον νεωτερικό και ατομικό χαρακτήρα. Τούτο συμβαίνει στην περίπτωση των κοινοτικών υποδειγμάτων ζαντών, των οποίων ήταν δικαιούχοι οι κατασκευαστές αυτοκινήτων που εμπλέκονταν στις υποθέσεις των κύριων δικών.

Ακολούθως, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι οι ζάντες αυτές είναι όντως «συστατικό σύνθετου προϊόντος» κατά την έννοια του άρθρου 110, παράγραφος 1, δεδομένου ότι κάθε ζάντα αποτελεί συστατικό στοιχείο του αυτοκινήτου, χωρίς την οποία το προϊόν αυτό δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως είθισται. Εξετάζοντας την προϋπόθεση ότι το οικείο συστατικό πρέπει να «χρησιμοποιείται για την επισκευή του σύνθετου προϊόντος», το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η ρήτρα «περί επισκευής» αποκλείει κάθε χρήση συστατικού για λόγους ευχαρίστησης ή απλής ευκολίας, όπως, παραδείγματος χάρη, στην περίπτωση αντικατάστασης ενός συστατικού είτε για λόγους αισθητικής του σύνθετου προϊόντος είτε για λόγους εξατομίκευσής του, ενώ απαιτεί αντιθέτως να είναι η χρήση του αναγκαία προς επιδιόρθωση σύνθετου προϊόντος που έχει καταστεί ελαττωματικό. Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι η επισκευή πρέπει να γίνεται με σκοπό να επανέλθει το σύνθετο προϊόν στην αρχική εμφάνισή του. Επ' αυτού υπογράμμισε ότι είναι απαραίτητο να είναι ορατό το συστατικό το οποίο συμβάλλει στην αποκατάσταση της εμφάνισης του σύνθετου προϊόντος, κατά την έννοια της προαναφερθείσας διατάξεως. Από το ως άνω σκεπτικό το Δικαστήριο συνήγαγε το συμπέρασμα ότι το άρθρο 110, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 εφαρμόζεται αποκλειστικώς επί εκείνων των συστατικών ενός σύνθετου προϊόντος τα οποία είναι οπτικώς πανομοιότυπα με το αρχικά συστατικά, όπερ δεν ισχύει ούτε στην περίπτωση ανταλλακτικού που δεν αντιστοιχεί, από πλευράς χρώματος ή διαστάσεων, στο αρχικό συστατικό ούτε όταν η εμφάνιση του σύνθετου προϊόντος έχει μεταβληθεί από τότε που διατέθηκε στην αγορά.

Τέλος, ερωτηθέν αν το ευεργέτημα της εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 110, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 απαιτεί από τον κατασκευαστή ή τον πωλητή ενός συστατικού σύνθετου προϊόντος να διασφαλίζει και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιον τρόπο, ότι το εν λόγω συστατικό μπορεί να αγοραστεί για σκοπούς επισκευής και μόνον, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι ο κατασκευαστής ή ο πωλητής συστατικού σύνθετου προϊόντος, ο οποίος επιθυμεί να τύχει της εκεί προβλεπόμενης παρέκκλισης, υπέχει καθήκον επιμέλειας. Στο πλαίσιο του καθήκοντος επιμέλειας, οφείλει ειδικότερα να ενημερώνει τον μεταγενέστερο χρήστη, με σαφή και ευδιάκριτη ένδειξη επί του προϊόντος, της συσκευασίας του, του καταλόγου ή ακόμη και των εγγράφων πώλησης ότι το συγκεκριμένο ανταλλακτικό, αφενός, ενσωματώνει σχέδιο ή υπόδειγμα του οποίου δεν είναι δικαιούχος και, αφετέρου, προορίζεται να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικώς για την επισκευή του σύνθετου προϊόντος, προς αποκατάσταση της αρχικής εμφάνισής του. Είναι επίσης υποχρεωμένος να εξασφαλίζει, χρησιμοποιώντας τα ενδεδειγμένα, ιδίως συμβατικά, μέσα, ότι οι μεταγενέστεροι χρήστες δεν προορίζουν το επίμαχο ανταλλακτικό για χρήση ασύμβατη προς τους όρους του άρθρου 110, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 και, μάλιστα να μην τους το πωλεί από τη στιγμή που γνωρίζει ή έχει εύλογους λόγους να υποθέτει ότι δεν θα το χρησιμοποιήσουν σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους.

6. Σχέδια ή υποδείγματα υπαγορευόμενα από την τεχνική λειτουργία τους και σχέδια ή υποδείγματα διασυνδέσεων

- [Απόφαση της 8ης Μαρτίου 2018, DOCERAM \(C-395/16, EU:C:2018:172\)](#)

Η DOCERAM GmbH ήταν δικαιούχος καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων πείρων κέντρωσης της συγκόλλησης. Είχε ασκήσει αγωγή για άρση προσβολής και παράλειψή της στο μέλλον κατά της CeramTec GmbH, η οποία κατασκεύαζε και εμπορευόταν επίσης πείρους κέντρωσης σε παραλλαγές πανομοιότυπες με αυτές που προστατεύονταν από τα

σχέδια και υποδείγματα της DOCERAM. Κατόπιν άσκησης ανταγωγής με αίτημα την κήρυξη ακυρότητας, τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα κηρύχθηκαν άκυρα, με την αιτιολογία ότι τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης των οικείων προϊόντων είχαν υπαγορευθεί αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία τους.

Το Oberlandesgericht Düsseldorf (εφετείο Ντίσελντορφ, Γερμανία), το οποίο επιλήφθηκε της διαφοράς, αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα με το οποίο ζητούσε να διευκρινιστεί αν η ύπαρξη εναλλακτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων έχει αποφασιστική σημασία προκειμένου να κριθεί αν χαρακτηριστικά της εμφάνισης προϊόντος έχουν υπαγορευθεί αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του.

Το Δικαστήριο αποφάνθηκε, πρώτον, ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι, προκειμένου να κριθεί εάν τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης ενός προϊόντος υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του, πρέπει να αποδεικνύεται ότι η λειτουργία αυτή είναι ο μόνος παράγων που καθόρισε τα χαρακτηριστικά, η δε ύπαρξη εναλλακτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν έχει συναφώς αποφασιστική σημασία.

Συγκεκριμένα, κατ' αρχάς, από γραμματικής απόψεως, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 δεν καθορίζει κανένα κριτήριο εκτίμησης αναφορικά με το ζήτημα αν τα υπό εξέταση χαρακτηριστικά της εμφάνισης ενός προϊόντος υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του και ότι από καμία διάταξη του κανονισμού δεν συνάγεται ότι η ύπαρξη εναλλακτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων που μπορούν να επιτελέσουν την ίδια τεχνική λειτουργία με αυτή του προϊόντος συνιστά το μόνο κριτήριο βάσει του οποίου μπορεί να κριθεί αν χωρεί εφαρμογή του ως άνω άρθρου.

Εν συνεχεία, από συστηματικής απόψεως, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 ανήκει στο τμήμα 1 του τίτλου II του κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Όροι προστασίας», και αφορά την περίπτωση όπου ένα κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν παρέχει προστασία στα χαρακτηριστικά της εμφάνισης ενός προϊόντος όταν αυτά υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του. Επιπλέον, κατά την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού, ο αποκλεισμός της προστασίας στην περίπτωση αυτή δεν συνεπάγεται ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα πρέπει να έχει αισθητική αξία. Το Δικαστήριο συμπέρανε, επομένως, ότι δεν είναι αναγκαίο η εμφάνιση του προϊόντος να έχει αισθητική αξία προκειμένου να είναι δεκτική προστασίας δυνάμει του ίδιου κανονισμού.

Εντούτοις, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι η εικόνα συνιστά το καθοριστικό στοιχείο ενός σχεδίου ή υποδείγματος και ότι μια τέτοια διαπίστωση επιβεβαιώνει την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 κατά την οποία η διάταξη αυτή αποκλείει από την προστασία που παρέχει ο κανονισμός σε περίπτωση που η ανάγκη επιτέλεσης μιας τεχνικής λειτουργίας του προϊόντος είναι ο μόνος παράγων που καθόρισε την επιλογή, από τον δημιουργό, ενός χαρακτηριστικού της εμφάνισης του προϊόντος αυτού, ενώ κριτήρια άλλης φύσεως, και δη κριτήρια σχετικά με την οπτική διάσταση του προϊόντος, ουδόλως επηρέασαν την επιλογή του χαρακτηριστικού αυτού.

Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι η συγκεκριμένη ερμηνεία επιβεβαιώνεται και από τον σκοπό τον οποίο επιδιώκει ο κανονισμός 6/2002. Πράγματι, από τις αιτιολογικές σκέψεις 5 και 7 του κανονισμού προκύπτει ότι ο διττός σκοπός του είναι, αφενός, να δημιουργηθεί ένα άμεσα ισχύον σε κάθε κράτος μέλος κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο θα προστατεύεται σε έναν ενιαίο χώρο που θα περικλείει όλα τα κράτη μέλη και, αφετέρου, να ενθαρρυνθούν η καινοτομία και η ανάπτυξη νέων προϊόντων καθώς και οι επενδύσεις στην παραγωγή τους, με

την παροχή ενισχυμένης προστασίας στη βιομηχανική αισθητική. Όσον αφορά, ιδίως, το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, υπό το πρίσμα της αιτιολογικής του σκέψης 10, η διάταξη αυτή έχει ως στόχο να μην παρακωλύεται η τεχνολογική καινοτομία από την προστασία των χαρακτηριστικών της εμφάνισης τα οποία υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία ενός προϊόντος.

Δεύτερον, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, προκειμένου να κριθεί αν τα οικεία χαρακτηριστικά της εμφάνισης ενός προϊόντος υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του, εναπόκειται στον εθνικό δικαστή να συνεκτιμήσει όλες τις κρίσιμες αντικειμενικές περιστάσεις εκάστης περιπτώσεως και ότι δεν απαιτείται, συναφώς, να στηριχθεί στην κρίση ενός «αντικειμενικού παρατηρητή».

Το Δικαστήριο κατέστησε σαφές ότι κατά την προαναφερθείσα εκτίμηση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, οι αντικειμενικές περιστάσεις από τις οποίες προκύπτουν οι λόγοι που πρυτάνευσαν κατά την επιλογή των χαρακτηριστικών της εμφάνισης του προϊόντος, τα δεδομένα σχετικά με τη χρήση του ή ακόμη η ύπαρξη εναλλακτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων που μπορούν να επιτελέσουν την ίδια τεχνική λειτουργία, εφόσον τα ανωτέρω αποδεικνύονται από αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία.

- [Απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2020, Tinnus Enterprises κατά EUIPO – Mystic Products και Koopman International \(Εξοπλισμός για τη διανομή υγρών\) \(T-574/19, EU:T:2020:543\)](#)³⁹

Η Tinnus Enterprises LLC ήταν δικαιούχος του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που καταχωρίστηκε στις 10 Μαρτίου 2015 στο EUIPO και προοριζόταν να εφαρμοστεί στο προϊόν «εξοπλισμός για τη διανομή υγρών». Στις 7 Ιουνίου 2016 και στις 19 Απριλίου 2017 οι Mystic Products Import & Export SL και Koopman International BV υπέβαλαν αίτηση κήρυξης ακυρότητας του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος. Μεταξύ άλλων, επικαλέστηκαν το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, το οποίο ορίζει ότι κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν παρέχει δικαιώματα επί των χαρακτηριστικών εκείνων της εμφάνισης ενός προϊόντος που υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του.

Με επιβεβαιωτική απόφαση της 12ης Ιουνίου 2019, το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO κήρυξε άκυρο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, κρίνοντας ότι αυτό βασιζόταν σε χαρακτηριστικά της εμφάνισης ενός προϊόντος, ήτοι του εξοπλισμού για τη διανομή υγρών, τα οποία υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του.

Με την απορριπτική του απόφαση επί της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε, για πρώτη φορά, το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, το οποίο ορίζει ότι κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν παρέχει δικαιώματα επί των χαρακτηριστικών εκείνων της εμφάνισης ενός προϊόντος που

³⁹ Η αίτηση να εγκριθεί η εξέταση αιτήσεως ανατρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής απορρίφθηκε (διάταξη της 5ης Μαΐου 2021, [Tinnus Enterprises κατά EUIPO](#), (C-29/21 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2021:357).

υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του, συμπληρώνοντας με τον τρόπο αυτό την ανάλυση του Δικαστηρίου στην απόφαση της 8ης Μαρτίου 2018, DOCERAM 40.

Κατ' αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι, σύμφωνα με την απόφαση DOCERAM, προκειμένου να κριθεί αν τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης ενός προϊόντος υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του, πρέπει να αποδεικνύεται ότι η λειτουργία αυτή είναι ο μόνος παράγων που καθόρισε τα χαρακτηριστικά, η δε ύπαρξη εναλλακτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν έχει συναφώς αποφασιστική σημασία. Η εκτίμηση περιλαμβάνει τρία στάδια, ήτοι, πρώτον, τον προσδιορισμό της τεχνικής λειτουργίας του οικείου προϊόντος, δεύτερον, την ανάλυση των χαρακτηριστικών της εμφάνισής του και, τρίτον, την εξέταση του κατά πόσο, υπό το πρίσμα όλων των κρίσιμων αντικειμενικών περιστάσεων, τα χαρακτηριστικά αυτά υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του προϊόντος. Το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι αν ένα τουλάχιστον από τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης του οικείου προϊόντος δεν υπαγορεύεται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του, το σχέδιο ή υπόδειγμα παραμένει έγκυρο και παρέχει προστασία στο συγκεκριμένο χαρακτηριστικό.

Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι αν όλα τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης του προϊόντος υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα δεν είναι έγκυρο, εκτός αν η διάταξη των χαρακτηριστικών υπαγορεύθηκε από εκτιμήσεις που δεν ανάγονται αποκλειστικώς στην αναγκαιότητα επιτέλεσης της τεχνικής λειτουργίας του προϊόντος, δημιουργώντας, μεταξύ άλλων, μια συνολική οπτική εντύπωση η οποία υπερβαίνει την απλή τεχνική λειτουργία.

Εν συνεχεία, αφού υπενθύμισε ότι ο προσδιορισμός των χαρακτηριστικών της εμφάνισης ενός προϊόντος πρέπει να γίνεται κατά περίπτωση, είτε με απλή οπτική ανάλυση του σχεδίου ή υποδείγματος είτε με εμπειρισματομένη εξέταση του σχεδίου ή υποδείγματος, το Γενικό Δικαστήριο επικύρωσε την προσέγγιση του EUIPO και αποφάνθηκε πως το γεγονός ότι υπάρχει σύμπτωση μεταξύ των χαρακτηριστικών της εμφάνισης του προϊόντος και των ατομικών στοιχείων που το συνθέτουν δεν σημαίνει ότι το EUIPO υπέπεσε σε σφάλμα κατά τον προσδιορισμό των εν λόγω χαρακτηριστικών.

Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι, σύμφωνα με την απόφαση DOCERAM, η ύπαρξη εναλλακτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων που καθιστούν δυνατή την επίτευξη της ίδιας τεχνικής λειτουργίας συνιστά κρίσιμο αντικειμενικό στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση του αν τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης του προϊόντος υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το EUIPO ορθώς έλαβε υπόψη, κατά την ανάλυση του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος στην οποία προέβη, όχι μόνον την ύπαρξη άλλων σχεδίων ή υποδειγμάτων που κατείχε η Tinnus Enterprises, αλλά και άλλες κρίσιμες αντικειμενικές περιστάσεις, όπως, ιδίως, την αίτησή της για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι όλα τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης του οικείου προϊόντος υπαγορεύονταν αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του.

---

⁴⁰ Βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Μαρτίου 2018, [DOCERAM](#), (C-395/16, EU:C:2018:172), η οποία παρουσιάζεται στο παρόν θεματικό δελτίο στην ενότητα «1.6. Σχέδια ή υποδείγματα υπαγορευόμενα από την τεχνική τους λειτουργία και σχέδια ή υποδείγματα διασυνδέσεων», σ. 30.

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το EUIPO έλαβε υπόψη το σύνολο των κρίσιμων αντικειμενικών περιστάσεων, όπως αυτές τεκμηριώνονταν από αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία, προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εμφάνιση του οικείου προϊόντος δεν οφειλόταν σε ιδιαίτερη διάταξη των χαρακτηριστικών του υπαγορευόμενη από εκτιμήσεις αισθητικής φύσεως, αλλά υπαγορευόταν αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του προϊόντος.

7. Σύγκρουση με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα

- [Απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Grupo Promer Mon Graphic κατά ΓΕΕΑ – PepsiCo \(Απεικόνιση κυκλικής διαφημιστικής βάσης\) \(T-9/07, EU:T:2010:96\)](#)⁴¹

Η PepsiCo ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος καταχωρισμένου στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO], το οποίο απεικόνιζε διαφημιστικά είδη για παιχνίδια. Το συμβούλιο προσφυγών ακύρωσε την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος με την οποία είχε γίνει δεκτή η αίτηση κήρυξης ακυρότητας που υπέβαλε η Grupo Promer κρίνοντας ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν συγκρούεται με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα.

Επιληφθέν προσφυγής, την οποία κάνει δεκτή, κατά της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την προμνησθείσα απόφαση, εκτιμώντας ότι οι διαφορές μεταξύ των αντιπαρτιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν αρκούν προκειμένου να δημιουργήσουν στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση.

Το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η απαρίθμηση των λόγων ακυρότητας κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος στο άρθρο 25, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 πρέπει να θεωρείται εξαντλητική και δεν περιλαμβάνει την κακή πίστη του δικαιούχου του επίμαχου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος. Το Γενικό Δικαστήριο ορίζει επίσης ορισμένες βασικές έννοιες του κανονισμού 6/2002. Όσον αφορά τον όρο «σύγκρουση», το Γενικό Δικαστήριο τονίζει ότι το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα συγκρούεται με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα σε περίπτωση που, λαμβανομένης υπόψη της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του εν λόγω κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, αυτό το σχέδιο ή υπόδειγμα δεν δημιουργεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση απ' ό,τι το προβαλλόμενο προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα. Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο αποσαφηνίζει το περιεχόμενο των εννοιών «βαθμός ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος», «ενημερωμένος χρήστης» και «συνολική εντύπωση». Όσον αφορά τον βαθμό ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος, το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται ότι πρέπει να καθορίζεται ιδίως βάσει των περιορισμών που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά τα οποία επιβάλλει η τεχνική λειτουργία του προϊόντος ή ενός στοιχείου του προϊόντος ή επίσης με τις προδιαγραφές τις οποίες επιβάλλει ο νόμος ως προς το προϊόν.

⁴¹ Η αίτηση αναίρεσης της απόφασης αυτής απορρίφθηκε με την απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2011, [PepsiCo κατά Grupo Promer Mon Graphic](#) (C-281/10 P, EU:C:2011:679), η οποία παρουσιάστηκε στην ενότητα «I.3.γ. Ατομικός χαρακτήρας – Ενημερωμένος χρήστης».

- [Απόφαση της 21ης Απριλίου 2021, Bibita Group κατά EUIPO – Benkomers \(Φιάλη για ποτά\) \(T-326/20, EU:T:2021:208\)](#)

Στις 13 Μαρτίου 2017 η Benkomers OOD είχε υποβάλει στο EUIPO αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε φιάλη για ποτά. Κατόπιν της καταχώρισης του σχεδίου ή υποδείγματος, η προσφεύγουσα, ήτοι η Bibita Group, είχε υποβάλει αίτηση κήρυξης ακυρότητας του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος, προς στήριξη της οποίας επικαλέστηκε το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο δ', σημείο iii, του κανονισμού 6/2002. Η Bibita Group προέβαλε ότι, εφόσον έπρεπε να εφαρμοστούν, στο πλαίσιο του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002, τα ίδια κριτήρια με εκείνα που εφαρμόζονται για την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα δυνάμει του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του κανονισμού αυτού, το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν είχε ατομικό χαρακτήρα σε σχέση με το σχέδιο ή υπόδειγμα του οποίου ήταν δικαιούχος η ίδια, και το οποίο προστατευόταν από ημερομηνία προγενέστερη της αίτησης καταχώρισης του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος. Η αίτηση κήρυξης ακυρότητας⁴² απορρίφθηκε από το ακυρωτικό τμήμα, το δε συμβούλιο προσφυγών του EUIPO απέρριψε την προσφυγή.

Με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Bibita Group κατά της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών του EUIPO και αποσαφηνίζει την έννοια της «σύγκρουσης» κατά το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002.

Κατ' αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 25 παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα συγκρούεται με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα σε περίπτωση κατά την οποία, λαμβανομένης υπόψη της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του εν λόγω κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, το συγκεκριμένο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν δημιουργεί διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη απ' ό,τι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα του οποίου γίνεται επίκληση.

Εν συνεχεία, όσον αφορά το επιχείρημα ότι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα απολάμβανε ιδιαιτέρως ευρείας προστασίας, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει πως, παρότι στις περισσότερες γλωσσικές αποδόσεις της αιτιολογικής σκέψης 14 του κανονισμού 6/2002 γίνεται λόγος για «σαφή» διαφορά μεταξύ της συνολικής εντύπωσης που δημιουργούν τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα, επισημαίνεται ότι το γράμμα του άρθρου 6 του κανονισμού αυτού είναι σαφές και αναμφίλεκτο. Επομένως, κατά τη σχετική με το άρθρο αυτό νομολογία, για την εφαρμογή του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού και για την εκτίμηση της ύπαρξης σύγκρουσης μεταξύ των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων, γίνεται δεκτό ότι ένα υπόδειγμα ή σχέδιο δύναται να τύχει της προστασίας που παρέχει το κοινοτικό σχέδιο

⁴² Κατά το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002, όπως τροποποιήθηκε, κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να κηρυχθεί άκυρο εφόσον συγκρούεται με προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα που δημοσιοποιήθηκε μετά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης ή, εάν προβάλλεται προτεραιότητα, μετά την ημερομηνία προτεραιότητας του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο προστατεύεται πριν από την προαναφερθείσα ημερομηνία, με σχέδιο ή υπόδειγμα καταχωρισμένο δυνάμει της Πράξης της Γενεύης του Διακανονισμού της Χάγης για τη διεθνή καταχώριση των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων που εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 2 Ιουλίου 1999, η οποία εγκρίθηκε με την απόφαση 2006/954/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ 2006, L 386, σ. 28), και η οποία παράγει τα αποτελέσματά της εντός της Κοινότητας, ή με κατάθεση αίτησης προς απόκτηση του σχετικού δικαιώματος.

ή υπόδειγμα, εάν δημιουργεί στον ενημερωμένο χρήστη μια συνολική εντύπωση διαφορετική από εκείνη που δημιούργησε προγενέστερο υπόδειγμα ή σχέδιο.

Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει πως, ακόμη και αν θεωρηθεί αποδεδειγμένο ότι, κατά την ημερομηνία καταχώρισής του, το σχήμα φιάλης ποτών που προσομοιάζει στη δομή αλτήρα ήταν εντελώς νέο στον οικείο βιομηχανικό τομέα, η μοναδικότητα ενός τέτοιου σχήματος δεν παρέχει στο προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα προστασία ευρύτερη από εκείνη της οποίας απολαύει δυνάμει του κανονισμού 6/2002. Επιπλέον, ο υποτιθέμενος καινοφανής χαρακτήρας ή η πρωτοτυπία της εμφάνισης του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος δεν ασκεί οποιαδήποτε επιρροή στην εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος.

Τέλος, αφού υπενθυμίζει τα κριτήρια εκτίμησης του ατομικού χαρακτήρα ενός κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, το Γενικό Δικαστήριο προβαίνει στην εκτίμηση της συνολικής εντύπωσης που προκαλούν τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα στον ενημερωμένο χρήστη. Υπογραμμίζει ότι η εκτίμηση αυτή προϋποθέτει τη συνεκτίμηση όλων των στοιχείων διαφοροποίησης μεταξύ των επίμαχων σχεδίων ή υποδείγμάτων, πλην εκείνων που δεν είναι αρκετά έντονα ώστε να επηρεάσουν την προαναφερθείσα συνολική εντύπωση.

Εν προκειμένω, τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το συμβούλιο προσφυγών ορθώς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν συγκρούεται με το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα κατά την έννοια του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο δ', σημείο iii, του εν λόγω κανονισμού.

8. Χρήση διακριτικού σημείου σε μεταγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα

- [Απόφαση της 12ης Μαΐου 2010, Beifa Group κατά ΓΕΕΑ – Schwan-Stabilo Schwanhäußer \(Όργανο γραφής\) \(T-148/08, EU:T:2010:190\)](#)

Η Beifa Group Co. Ltd. ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος καταχωρισμένου στο ΓΕΕΑ [νυν EUIPO], το οποίο απεικόνιζε όργανα γραφής. Επιληφθέν αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας την οποία υπέβαλε η Schwan-Stabilo Schwanhäußer GmbH & Co. KG, δικαιούχος προγενέστερου τρισδιάστατου σήματος, το ακυρωτικό τμήμα είχε κηρύξει άκυρο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα. Το ακυρωτικό τμήμα είχε κρίνει κατ' ουσίαν ότι στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, γίνεται χρήση του προγενέστερου σήματος με αποτέλεσμα την ομοιότητα προς αυτό. Δεδομένου ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα και το προγενέστερο σήμα καλύπτουν πανομοιότυπα προϊόντα, υφίστατο, κατά το ακυρωτικό τμήμα, κίνδυνος σύγχυσης του κοινού στο οποίο απευθύνονται τα προϊόντα αυτά.

Επιληφθέν προσφυγής, την οποία κάνει δεκτή, κατά της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών με την οποία επικυρώθηκε η απόφαση του ακυρωτικού τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την εν λόγω απόφαση και παρέχει ορισμένες διευκρινίσεις σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 6/2002, το οποίο ορίζει ότι το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα κηρύσσεται άκυρο μόνον αν, σε μεταγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, γίνεται χρήση διακριτικού σημείου, ενώ το κοινοτικό δίκαιο ή η νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους που διέπει το σημείο αυτό παρέχει στον δικαιούχο του εν λόγω διακριτικού σημείου δικαίωμα απαγόρευσης αυτής της χρήσης. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, το

εν λόγω άρθρο καλύπτει και το ενδεχόμενο να είναι τα οικεία σημεία όμοια, και όχι μόνο την περίπτωση κατά την οποία είναι πανομοιότυπα, οπότε το συμβούλιο προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο ερμηνεύοντας το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 6/2002 υπό την έννοια ότι ο δικαιούχος διακριτικού σημείου μπορεί, επικαλούμενος τη διάταξη αυτή, να ζητήσει την κήρυξη της ακυρότητας μεταγενέστερου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος σε περίπτωση που στο εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα χρησιμοποιείται σημείο όμοιο με αυτό του οποίου είναι δικαιούχος.

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει επιπλέον το ζήτημα των λεπτομερειών υποβολής αιτήσεως απόδειξης της ουσιαστικής χρήσης από τον δικαιούχο του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο αφορά αίτηση κήρυξης της ακυρότητας, ελλείπει σχετικών ειδικών διατάξεων στον κανονισμό 6/2002. Το Γενικό Δικαστήριο τόνισε ότι η αίτηση αυτή πρέπει να υποβάλλεται ρητώς και εγκαίρως ενώπιον του EUIPO. Αντιθέτως, η αίτηση απόδειξης της ουσιαστικής χρήσης του προγενέστερου σημείου στο οποίο στηρίζεται αίτηση κήρυξης ακυρότητας κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος δεν μπορεί να υποβληθεί για πρώτη φορά ενώπιον του συμβουλίου προσφυγών.

- [Απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, Piaggio & C. κατά EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group \(Μοτοσασκό\) \(T-219/18, EU:T:2019:681\)](#)⁴³

Η Zhejiang Zhongneng Industry Group Co. Ltd ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος καταχωρισμένου στο EUIPO το οποίο απεικόνιζε μοτοποδήλατα και μοτοσικλέτες. Το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO ακύρωσε την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος με την οποία είχε γίνει δεκτή η αίτηση κήρυξης ακυρότητας που υπέβαλε η Piaggio & C. SpA, κρίνοντας ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δεν διέθετε ούτε νεωτερικό ούτε ατομικό χαρακτήρα.

Επιληφθέν προσφυγής, την οποία απορρίπτει, κατά της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το συμβούλιο προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτίμησης κρίνοντας ότι δεν υφίσταται οποιοσδήποτε κίνδυνος σύγχυσης, ούτε καν κίνδυνος συσχετισμού, για το ενδιαφερόμενο κοινό, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 6/2002.

Με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο αποσαφηνίζει το περιεχόμενο και τις έννοιες που σχετίζονται με τον λόγο ακυρότητας καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος ο οποίος αντλείται από τη χρήση, σε σχέδιο ή υπόδειγμα, προγενέστερου διακριτικού σημείου κατά παράβαση του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 6/2002.

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ως προς το ζήτημα αυτό ότι ο μέσος καταναλωτής που επιδεικνύει αυξημένο βαθμό προσοχής θα αποκλείσει το ενδεχόμενο να έχει γίνει στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα χρήση του προγενέστερου σήματος, παρότι πρόκειται για τα ίδια προϊόντα, αφενός, επειδή η συνολική εντύπωση που δημιουργεί το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα διαφέρει από εκείνη που προκαλεί το προγενέστερο σήμα το οποίο επικαλέστηκε η Piaggio & C. και το οποίο συνίσταται στην τρισδιάστατη μορφή σκούτερ που προστατεύεται επίσης από το προγενέστερο

⁴³ Βλ. επίσης ενότητα «I.9. Μη επιτρεπόμενη χρήση έργου που προστατεύεται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας».

σχέδιο ή υπόδειγμα, και, αφετέρου, επειδή η αισθητική έχει εν προκειμένω σημασία για την αγοραστική επιλογή.

Πιο συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι, παρατηρώντας τις τρισδιάστατες μορφές σκούτερ που προστατεύονται με το προγενέστερο σήμα και με το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα αντιστοίχως, ο μέσος καταναλωτής ο οποίος δεν είναι εμπειρογνώμονας με ειδικές τεχνικές γνώσεις δεν θα κατορθώσει να διακρίνει αμέσως το σχήμα Χ μεταξύ του πίσω καλύμματος του αμαξώματος και του κάτω μέρους της σέλας, ή το σχήμα ανάποδου Ω μεταξύ του κάτω μέρους της σέλας και της ποδιάς, ούτε θα αντιληφθεί αυτομάτως το σχήμα βέλους της ίδιας της ποδιάς, έστω και αν ο βαθμός προσοχής του είναι αυξημένος. Όσον αφορά δε την αεροτομή, θα εντοπίσει μάλλον ως διαφορά ότι, στο προγενέστερο σήμα, αυτή είναι πιο επιμήκης και στενεύει στην άκρη, ενώ στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα ομοιάζει περισσότερο με ημικύκλιο. Γενικότερα, ο μέσος καταναλωτής ο οποίος επιδεικνύει αυξημένο βαθμό προσοχής θα αντιληφθεί ότι το στυλ, οι γραμμές και η όψη της προστατευόμενης με το προγενέστερο σήμα τρισδιάστατης μορφής σκούτερ είναι διαφορετικά, από οπτικής απόψεως, σε σχέση με εκείνα του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος.

9. Μη επιτρεπόμενη χρήση έργου που προστατεύεται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας

- [Απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2013, Viejo Valle κατά ΓΕΕΑ – Établissements Coquet \(Φλιτζάνι και πιατάκι με ραβδώσεις και βαθύ πιάτο με ραβδώσεις\) \(T-566/11 και T-567/11, EU:T:2013:549\)](#)

Η Viejo Valle, SA, ήταν δικαιούχος κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων που απεικόνιζαν φλιτζάνι και πιατάκι με ραβδώσεις και βαθύ πιάτο με ραβδώσεις. Η παρεμβαίνουσα, Établissements Coquet, υπέβαλε αιτήσεις κήρυξης ακυρότητας των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων ερειδόμενες στο άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 6/2002. Η παρεμβαίνουσα προσκόμισε δύο επιτραπέζια σκεύη για τα οποία ζήτησε προστασία βάσει δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας κατά το γαλλικό δίκαιο. Το ΓΕΕΑ [νυν EUIPO] κήρυξε άκυρα τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα.

Επιληφθέν προσφυγής, την οποία απορρίπτει, κατά της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 25, παράγραφος 3, του κανονισμού 6/2002 και το άρθρο 28, παράγραφος 1, στοιχείο β', περίπτωση iii, του κανονισμού 2245/2002 επιτάσσουν ο αιτών την κήρυξη της ακυρότητας κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος δυνάμει δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας προστατευόμενου κατά την εθνική νομοθεσία να είναι δικαιούχος του εν λόγω δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και να προσκομίζει ενώπιον του EUIPO στοιχεία προς απόδειξη του γεγονότος αυτού.

Στο πλαίσιο εκτίμησης του ζητήματος αν ο αιτών την κήρυξη της ακυρότητας είναι δικαιούχος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, καθώς και του ζητήματος σχετικά με την ενώπιον του ΓΕΕΑ απόδειξη του δικαιώματος αυτού, δεν μπορεί να αγνοείται το εθνικό δίκαιο, εν προκειμένω το γαλλικό, δυνάμει του οποίου υποβάλλεται η αίτηση κήρυξης ακυρότητας. Συγκεκριμένα, το ισχύον εθνικό δίκαιο εφαρμόζεται ιδίως, στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να καθοριστεί ο τρόπος κτήσης και απόδειξης του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου στο οποίο στηρίζεται η αίτηση κήρυξης ακυρότητας.

- [Απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, Piaggio & C. κατά EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group \(Μοτοσασκό\) \(T-219/18, EU:T:2019:681\)](#)⁴⁴

Με την απόφαση αυτή, το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της οποίας εκτέθηκε ανωτέρω⁴⁵, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το συμβούλιο προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτίμησης κρίνοντας, στηριζόμενο στα στοιχεία που είχε στη διάθεσή του, ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 6/2002, δεν είχε γίνει στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα μη επιτρεπόμενη χρήση του μοντέλου σκούτερ το οποίο αντιστοιχεί στο προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα και προστατεύεται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ιταλία και στη Γαλλία.

Το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ως προς το σημείο αυτό ότι, υπό το πρίσμα των ιταλικών διατάξεων για το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν είναι δυνατό να εντοπιστεί στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα η χρήση του καλλιτεχνικού και δημιουργικού πυρήνα που συνίσταται στα μορφολογικά χαρακτηριστικά του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος σκούτερ. Πράγματι, στα τμήματα μεταξύ του πίσω καλύμματος του αμαξώματος και του κάτω μέρους της σέλας καθώς και μεταξύ του κάτω μέρους της σέλας και της ποδιάς, το επίδικο σχέδιο ή υπόδειγμα χαρακτηρίζεται από μάλλον αιχμηρές γραμμές. Η γωνιώδης ποδιά μέχρι το φτερό του τροχού έχει περισσότερο σχήμα «γραβάτας», παρά βέλους. Όσον αφορά δε την αεροτομή, στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα αυτή δεν στενεύει τόσο στην άκρη της, αντιθέτως προς το σχήμα σταγόνας της αεροτομής του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος.

Επιπλέον, κατά το Γενικό Δικαστήριο, η όλη ιδιάζουσα όψη και η ιδιαίτερη μορφή του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος, η οποία χαρακτηρίζεται από «καμπυλότητα, θηλυκότητα και “vintage” αισθητική», δεν υπάρχουν ως στοιχεία στο επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα, το οποίο χαρακτηρίζεται από ευθείες γραμμές και γωνίες, με συνέπεια η εντύπωση που δημιουργεί το έργο το οποίο αντιστοιχεί στο προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα να είναι διαφορετική από εκείνη που προκαλεί το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα.

---

⁴⁴ Βλ. επίσης ενότητα «I.8. Χρήση διακριτικού σημείου σε μεταγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα».

⁴⁵ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «I.8. Χρήση διακριτικού σημείου σε μεταγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα», σ. 36.

II. Δικαιώματα που παρέχουν τα σχέδια ή υποδείγματα

1. Δικαιούχος του δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος

- [Απόφαση της 2ας Ιουλίου 2009, FEIA \(C-32/08, EU:C:2009:418\)](#)

Η Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (στο εξής: FEIA) είχε καταρτίσει το πρόγραμμα D'ARTES, στο πλαίσιο του οποίου βιοτεχνικά εργαστήρια μπορούσαν να δημιουργήσουν, μέσω προγράμματος σχεδίου ή υποδείγματος που θα πραγματοποιούσε επαγγελματίας, μια σειρά αντικειμένων προς εμπορία. Η AC&G SA, εντολοδόχος του προγράμματος, ανέλαβε την επιλογή των σχεδιαστών και τη σύναψη των σχετικών συμφωνιών με αυτούς. Η AC είχε συνάψει με την Cul de Sac Espacivaiio Creativo SL (στο εξής: Cul de Sac) προφορική σύμβαση, μη διεπόμενη από το εργατικό δίκαιο της Ισπανίας, σύμφωνα με την οποία η AC & G αναλάμβανε τη δημιουργία ενός σχεδίου ή υποδείγματος για τη δημιουργία μιας νέας συλλογής προϊόντων.

Η Cul de Sac είχε σχεδιάσει μια σειρά ωρολογίων τοίχου (με κούκο), τα οποία κατασκευάστηκαν και παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος D'ARTES. Εν συνεχεία, η Cul de Sac και η Acierta Product & Position SA είχαν κατασκευάσει και διαθέσει στο εμπόριο ωρολόγια τοίχου με κούκο. Η FEIA είχε ασκήσει εναντίον τους αγωγή για παραποίηση/απομίμηση ενώπιον του Juzgado de lo Mercantil no 1 de Alicante y no 1 de Marca Comunitaria (1ου εμποροδικείου Alicante και 1ου δικαστηρίου κοινοτικών σημάτων, Ισπανία), με την οποία υποστήριξε ότι έχει την ιδιοκτησία των μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων των ωρολογίων τοίχου με κούκο.

Επιληφθέν προδικαστικών ερωτημάτων που αφορούσαν τον δικαιούχο κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που έγινε κατά παραγγελία, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι δεν ισχύει για τα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα που γίνονται κατά παραγγελία το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002, κατά το οποίο όταν το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα έχει γίνει από μισθωτό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή σύμφωνα με τις οδηγίες του εργοδότη του, το δικαίωμα επί του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος ανήκει στον εργοδότη, εκτός αντίθετης συμφωνίας ή διατάξεως της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε να ορίσει το ειδικό καθεστώς του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού με ένα ειδικό είδος συμβατικής σχέσης, ήτοι τη σχέση εργασίας, αποκλεισμένης επομένως της δυνατότητας εφαρμογής της εν λόγω παραγράφου στις λοιπές συμβατικές σχέσεις, όπως η κατά παραγγελία δημιουργία κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος.

Στην περίπτωση κατά την οποία, αφενός, πρόκειται για μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα που δημιουργήθηκαν κατά παραγγελία και, αφετέρου, η εθνική νομοθεσία δεν εξομοιώνει τα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα με αυτά που δημιουργούνται στο πλαίσιο σχέσης εργασίας, το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι το δικαίωμα επί του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος ανήκει στον δημιουργό, εκτός αν έχει μεταβιβαστεί με σύμβαση στον εξ αυτού έλκοντα δικαίωμα.

Συγκεκριμένα, η δυνατότητα συμβατικής μεταβίβασης του δικαιώματος επί του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος από τον δημιουργό στον εξ αυτού έλκοντα δικαίωμα, κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού, είναι σύμφωνη τόσο με το γράμμα του εν

λόγω άρθρου όσο και με τους σκοπούς που επιδιώκει ο εν λόγω κανονισμός. Συναφώς, η προσαρμογή της προστασίας των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων στις ανάγκες όλων των βιομηχανικών κλάδων της Κοινότητας μέσω της συμβατικής μεταβίβασης του δικαιώματος επί του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος μπορεί να συμβάλει στον ουσιαστικό στόχο της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχει το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα σε ολόκληρο το έδαφος της Κοινότητας. Κατά τα λοιπά, η ενισχυμένη προστασία της βιομηχανικής αισθητικής έχει ως αποτέλεσμα όχι μόνο να προάγει τη συμβολή μεμονωμένων δημιουργών ώστε να καθιερωθεί η υπεροχή της Κοινότητας στον τομέα αυτόν, αλλά επίσης ενθαρρύνει την καινοτομία και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τις επενδύσεις στην παραγωγή τους.

Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται, πάντως, να ελέγξει το περιεχόμενο μιας τέτοιας σύμβασης και να εξετάσει συναφώς αν τυχόν το δικαίωμα επί του μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος έχει πράγματι μεταβιβαστεί από τον δημιουργό στον εξ αυτού έλκοντα δικαίωμα, εφαρμόζοντας στο πλαίσιο της εν λόγω εξέτασης, το δίκαιο των δικαιοπραξιών προκειμένου να καθοριστεί σε ποιον ανήκει, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού, το δικαίωμα επί του μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος.

2. Αποτελέσματα του δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος

- [Απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2012, Celaya Emparanza y Galdos Internacional \(C-488/10, EU:C:2012:88\)](#)

Η Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA ήταν δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος αποτελούμενου από σηματοδοτούμενο οριοδείκτη προοριζόμενο για την οδική σήμανση καταχωρισμένου στο EUIPO στις 26 Οκτωβρίου 2005. Το 2007 η Proyectos Integrales de Balizamiento SL είχε θέσει σε κυκλοφορία σηματοδοτούμενο οριοδείκτη. Το 2008 είχε επιτύχει την καταχώριση στο EUIPO κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος αποτελούμενου από τον εν λόγω οριοδείκτη. Εκτιμώντας ότι ο συγκεκριμένος οριοδείκτης δεν δημιουργούσε διαφορετική συνολική εντύπωση από αυτή του σχεδίου ή υποδείγματός της, η Celaya Emparanza y Galdos Internacional είχε ασκήσει αγωγή λόγω παραποίησης/απομίμησης ενώπιον του Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Alicante y nº 1 de Marca Comunitaria (1ου εμποροδικείου Alicante και 1ου δικαστηρίου κοινοτικών σημάτων, Ισπανία). Η Proyectos Integrales de Balizamiento υποστήριξε ότι, ενόσω η καταχώριση του σχεδίου ή υποδείγματός της δεν έχει ακυρωθεί, είχε δικαίωμα χρήσης, με αποτέλεσμα η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος να μην μπορεί να θεωρηθεί παραποίηση/απομίμηση.

Επιληφθέν προδικαστικής παραπομπής, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι, στο πλαίσιο διαφοράς με αντικείμενο την προσβολή του αποκλειστικού δικαιώματος που παρέχει καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, το δικαίωμα απαγόρευσης σε τρίτους να χρησιμοποιούν το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα εκτείνεται σε κάθε τρίτο που χρησιμοποιεί σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο δεν δημιουργεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση, περιλαμβανομένου του τρίτου δικαιούχου μεταγενεστέρου καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, ανεξαρτήτως της πρόθεσης και της συμπεριφοράς αυτού.

Οι διατάξεις του κανονισμού πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα της αρχής της προτεραιότητας, δυνάμει της οποίας το προγενέστερο καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα έχει προτεραιότητα έναντι των μεταγενεστέρων καταχωρισμένων κοινοτικών

σχεδίων ή υποδειγμάτων. Συγκεκριμένα, από το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού προκύπτει ότι η προστασία σχεδίου ή υποδείγματος ως κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος διασφαλίζεται μόνον εφόσον είναι νέο και έχει ατομικό χαρακτήρα. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ δύο καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, αυτό που καταχωρίστηκε πρώτο τεκμαίρεται ότι συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις αυτές για να τυγχάνει της κοινοτικής προστασίας πριν από εκείνο που καταχωρίστηκε δεύτερο. Έτσι, ο δικαιούχος του μεταγενεστέρου καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος μπορεί να προστατεύεται βάσει του κανονισμού μόνον αν αποδεικνύει ότι δεν συντρέχει μια από τις εν λόγω προϋποθέσεις ως προς το προγενέστερο καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μέσω αγωγής περί ακυρότητας, ενδεχομένως μέσω ανταγωγής.

Δυνάμει της διαδικασίας καταχώρισης των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, η οποία διέπεται από τα άρθρα 45 έως 48 του κανονισμού 6/2002, το EUIPO εξετάζει αν η αίτηση είναι σύμφωνη με τις αφορώσες την κατάθεση τυπικές προϋποθέσεις, όπως αυτές προβλέπονται από τον εν λόγω κανονισμό. Αν η αίτηση πληροί τις εν λόγω προϋποθέσεις, ανταποκρίνεται στον ορισμό του σχεδίου ή υποδείγματος που προβλέπει το άρθρο 3, στοιχείο α', του κανονισμού και δεν είναι αντίθετη προς τη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη, το EUIPO, εγγράφοντας την αίτηση στο μητρώο των κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, χαρακτηρίζει το αιτούμενο ως καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Επομένως, πρόκειται για διεκπεραιωτικό έλεγχο τυπικής κυρίως φύσεως, ο οποίος, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 18 του κανονισμού, δεν απαιτεί εξέταση επί της ουσίας η οποία αποβλέπει να προσδιορίσει πριν από την καταχώριση εάν το σχέδιο ή υπόδειγμα πληροί τους όρους προστασίας και ο οποίος, εξάλλου, αντίθετα προς τη διαδικασία καταχώρισης κατά τον κανονισμό 207/2009 για το κοινοτικό σήμα, δεν προβλέπει φάση παρέχουσα στον δικαιούχο προγενεστέρου καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος τη δυνατότητα να εναντιωθεί στην καταχώριση. Υπό τις συνθήκες αυτές, μόνον η ερμηνεία του όρου «οιοσδήποτε τρίτος» κατά την έννοια του άρθρου 19, παράγραφος 1, του κανονισμού ως περιλαμβάνοντος τον δικαιούχο τρίτο μεταγενεστέρου καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος μπορεί να εγγηθεί τον σκοπό της αποτελεσματικής προστασίας των καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων που επιδιώκει ο κανονισμός, καθώς και την πρακτική αποτελεσματικότητα των αγωγών για παραποίηση/απομίμηση.

- [Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, Thomas Philipps \(C-419/15, EU:C:2016:468\)](#)

Η Grüne Welle Vertriebs GmbH ήταν κάτοχος αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης, για τη Γερμανία, κοινοτικού υποδείγματος μπάλας πλυσίματος. Η εν λόγω άδεια εκμετάλλευσης δεν ήταν καταχωρισμένη στο μητρώο κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων. Η Thomas Philipps GmbH εμπορευόταν προϊόντα σε ειδική προσφορά, περιλαμβανομένης μπάλας πλυσίματος. Εκτιμώντας ότι το ανωτέρω προϊόν συνιστούσε παραποίηση/απομίμηση του καταχωρισμένου κοινοτικού υποδείγματος μπάλας πλυσίματος και ότι ήταν εξουσιοδοτημένη από τη δικαιούχο του υποδείγματος αυτού να ασκεί ιδίω ονόματι όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτό, η Grüne Welle Vertriebs είχε καλέσει, κατόπιν οχλήσεως, την Thomas Philipps να απόσχει από την εμπορία του και είχε ασκήσει αγωγή αποζημίωσης.

Επιληφθέν της ένδικης διαφοράς, το Oberlandesgericht Düsseldorf (εφετείο Ντίσελντορφ, Γερμανία) διερωτήθηκε, αφενός, αν η Grüne Welle Vertriebs μπορούσε να εγείρει αξιώσεις, δεδομένου ότι δεν είναι καταχωρισμένη στο μητρώο ως κάτοχος άδειας εκμετάλλευσης, και, αφετέρου, αν μπορούσε να αξιώσει αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η ίδια.

Επιληφθέν προδικαστικής παραπομπής, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι, πρώτον, το άρθρο 33, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι ο κάτοχος άδειας εκμετάλλευσης μπορεί να κινηθεί δικαστικώς λόγω παραποίησης/απομίμησης του καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που αποτελεί το αντικείμενο της άδειας εκμετάλλευσης μολοντί η εν λόγω άδεια δεν έχει καταχωριστεί στο μητρώο κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων. Δεύτερον, το άρθρο 32, παράγραφος 3, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι ο κάτοχος άδειας εκμετάλλευσης μπορεί, στο πλαίσιο διαδικασίας λόγω παραποίησης/απομίμησης κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που κινήθηκε από αυτόν σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη, να αξιώσει αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη ο ίδιος.

Κατά πρώτον, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το άρθρο 33, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 6/2002 σκοπεί να ρυθμίσει τη δυνατότητα να αντιτάσσονται οι δικαιοπράξεις που διαλαμβάνονται στα άρθρα 28, 29 και 32 του κανονισμού έναντι τρίτων οι οποίοι έχουν ή ενδέχεται να έχουν δικαιώματα επί του καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος.

Εν συνεχεία, όλα τα άρθρα που περιλαμβάνονται στον τίτλο ΙΙΙ του κανονισμού 6/2002 που επιγράφεται «Κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα ως αντικείμενα κυριότητας», περιλαμβανομένου του άρθρου 33 του εν λόγω κανονισμού, περιέχουν κανόνες που αφορούν τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα ως αντικείμενα κυριότητας. Το ίδιο ισχύει και για τα άρθρα 28, 29 και 32 του κανονισμού αυτού που αφορούν πράξεις κοινό γνώρισμα των οποίων είναι ότι έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τη σύσταση ή τη μεταβίβαση δικαιώματος επί του σχεδίου ή του υποδείγματος.

Τέλος, κατά το άρθρο 32, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 6/2002, το δικαίωμα του κατόχου άδειας εκμετάλλευσης να κινήσει διαδικασία λόγω παραποίησης/απομίμησης κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος εξαρτάται, υπό την επιφύλαξη των όσων ορίζει η σύμβαση παραχώρησης της άδειας εκμετάλλευσης, μόνον από τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σχεδίου ή του υποδείγματος αυτού.

Επιπλέον, κατά το άρθρο 32, παράγραφος 5, του κανονισμού 6/2002, η καταχώριση της άδειας εκμετάλλευσης στο μητρώο πραγματοποιείται κατόπιν αιτήσεως ενός εκ των μερών. Εντούτοις, το άρθρο αυτό, όπως και το άρθρο 29 του κανονισμού αυτού, δεν περιλαμβάνει διάταξη ανάλογη εκείνης του άρθρου 28, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, κατά το οποίο, «εφόσον η μεταβίβαση δεν έχει σημειωθεί στο μητρώο, ο δικαιοδόχος δεν μπορεί να επικαλείται τα δικαιώματα που απορρέουν από την καταχώριση του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος».

Εξάλλου, το άρθρο 28, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002 θα καθίστατο άνευ πρακτικής χρησιμότητας, εάν το άρθρο 33, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού είχε την έννοια ότι δεν επιτρέπει την έναντι κάθε τρίτου προβολή αξιώσεων που απορρέουν από το σύνολο των δικαιοπραξιών που διαλαμβάνονται στα άρθρα 28, 29 και 32 του εν λόγω κανονισμού ενόσω οι δικαιοπράξεις αυτές δεν έχουν καταχωριστεί στο μητρώο.

Εξάλλου, το μη αντιτάξιμο, έναντι των τρίτων, των δικαιοπραξιών που διαλαμβάνονται στα άρθρα 28, 29 και 32 του κανονισμού αυτού και οι οποίες δεν έχουν καταχωριστεί στο μητρώο, σκοπεί να προστατεύσει εκείνον που έχει ή ενδέχεται να έχει δικαιώματα επί κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος ως αντικειμένου κυριότητας. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 33, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, του εν λόγω κανονισμού δεν έχει εφαρμογή σε περίπτωση, όπως αυτή της κύριας δίκης, στην οποία ο κάτοχος της άδειας αυτής προσάπτει σε τρίτον ότι, παραποιώντας/απομιμούμενος το σχέδιο ή υπόδειγμα, προσέβαλε τα δικαιώματα που απορρέουν από το καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα.

Κατά δεύτερον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το άρθρο 32, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού 6/2002 καθιερώνει ένα σύστημα μέσω έννομης προστασίας που διαθέτει ο κάτοχος άδειας εκμετάλλευσης κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος κατά του αυτουργού της παραποίησης/απομίμησης του κοινοτικού αυτού σχεδίου ή υποδείγματος. Οι διατάξεις αυτές παρέχουν στον κάτοχο άδειας εκμετάλλευσης τη δυνατότητα είτε να ασκήσει αγωγή, κινώντας διαδικασία για παραποίηση/απομίμηση κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σχεδίου ή του υποδείγματος ή, σε περίπτωση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης, κατόπιν οχλήσεως του εν λόγω δικαιούχου, εφόσον δεν κινηθεί αυτός ο ίδιος δικαστικώς λόγω παραποίησης/απομίμησης εντός ευλόγου προθεσμίας, είτε να ασκήσει παρέμβαση στη διαδικασία για παραποίηση/απομίμηση που κίνησε ο δικαιούχος του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος. Το τελευταίο αυτό μέσο έννομης προστασίας είναι το μόνο το οποίο διαθέτει ο κάτοχος μη αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης που δεν έχει τη συγκατάθεση του δικαιούχου του σχεδίου ή του υποδείγματος προκειμένου να κινηθεί μόνος του.

Εφόσον ο κάτοχος άδειας εκμετάλλευσης μπορεί να ζητήσει την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη ο ίδιος παρεμβαίνοντας στη διαδικασία για παραποίηση/απομίμηση που κίνησε ο δικαιούχος του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, μπορεί σε κάθε περίπτωση να πράξει επίσης το ίδιο οσάκις ασκεί αγωγή λόγω παραποίησης/απομίμησης με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος ή, εάν διαθέτει αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης, χωρίς τη συγκατάθεση αυτή, σε περίπτωση αδράνειας του εν λόγω δικαιούχου και κατόπιν οχλήσεώς του.

Το σύστημα μέσω έννομης προστασίας που διαθέτει ο κάτοχος άδειας εκμετάλλευσης θα στερούνταν, εξάλλου, συνοχής εάν ο κάτοχος άδειας εκμετάλλευσης μπορούσε να προασπίσει τα δικά του συμφέροντα μόνο παρεμβαίνοντας στη διαδικασία που κίνησε ο δικαιούχος του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, ενώ μπορεί να ασκήσει μόνος του αγωγή με τη συγκατάθεση του δικαιούχου αυτού, ή και χωρίς τη συγκατάθεση αυτή σε περίπτωση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης, προκειμένου να προασπίσει τα κοινά τους συμφέροντα.

III. Διαδικασία και διαφορές

1. Αίτηση και διαδικασία καταχώρισης - Ημερομηνία αναφοράς της εξέτασης

- [Απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, Antrax It κατά EUIPO – Vasco Group \(Θερμοσυσσωρευτές για θερμαντικά σώματα\) \(T-828/14 και T-829/14, EU:T:2017:87\)](#)

Η Antrax It Srl ήταν, δυνάμει του κανονισμού 6/2002, δικαιούχος δύο κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων καταχωρισμένων στο EUIPO, τα οποία απεικόνιζαν θερμοσυσσωρευτές. Το συμβούλιο προσφυγών είχε ακυρώσει την απόφαση του ακυρωτικού τμήματος με την οποία έγιναν δεκτές οι αιτήσεις κήρυξης ακυρότητας της εταιρίας, την οποία διαδέχθηκε η Vasco Group NV, λόγω μη παράθεσης επαρκούς αιτιολογίας, και είχε κηρύξει άκυρα τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα λόγω έλλειψης ατομικού χαρακτήρα.

Επιληφθέν προσφυγής κατά της πρώτης αυτής απόφασης του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο είχε ακυρώσει την εν λόγω απόφαση λόγω μη παράθεσης επαρκούς αιτιολογίας επί του ζητήματος της ύπαρξης κορεσμού όσον αφορά την τεχνολογική εξέλιξη 46. Επομένως, οι υποθέσεις είχαν αναπεμφθεί στο συμβούλιο προσφυγών, το οποίο κήρυξε, εκ νέου, άκυρα τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα.

Επιληφθέν προσφυγής, την οποία απορρίπτει, κατά των νέων αποφάσεων του συμβουλίου προσφυγών, το Γενικό Δικαστήριο παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να εξετάζεται ο ατομικός χαρακτήρα του σχεδίου ή υποδείγματος και να εξακριβώνεται η ενδεχόμενη ύπαρξη κορεσμού όσον αφορά την τεχνολογική εξέλιξη κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002. Η προσφεύγουσα υποστήριζε ότι το συμβούλιο προσφυγών είχε υποπέσει σε σφάλμα σχετικά με το κρίσιμο χρονικό σημείο για την εκτίμηση της ύπαρξης κορεσμού στην τεχνολογική εξέλιξη, λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλόμενων αποφάσεων, ενώ αυτή έπρεπε να ανατρέχει στον χρόνο υποβολής της αιτήσεως καταχώρισης των επίδικων σχεδίων ή υποδειγμάτων.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος συνιστά, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, το χρονικό σημείο κατά το οποίο πρέπει να εξετάζεται ο ατομικός χαρακτήρας του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος και να αποδεικνύεται ο ενδεχόμενος κορεσμός όσον αφορά την τεχνολογική εξέλιξη. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το συμβούλιο προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την ημερομηνία εκτίμησης της ενδεχόμενης ύπαρξης κορεσμού σε σχέση με την τεχνολογική εξέλιξη. Διαπιστώνει, εντούτοις, ότι η εν λόγω πλάνη δεν είναι ικανή να επιφέρει την ακύρωση των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

⁴⁶ Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2012, [Antrax It κατά ΓΕΕΑ – ΤΗC \(Θερμαντικά σώματα\)](#) (T-83/11 και T-84/11, EU:T:2012:592), η οποία παρουσιάστηκε στο παρόν θεματικό δελτίο στην ενότητα «Ι.3.δ. Ατομικός χαρακτήρας – Βαθμός ελευθερίας του δημιουργού», σ. 14.

2. Αίτηση και διαδικασία κήρυξης ακυρότητας

α) Παραδεκτό της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας

- [Απόφαση της 17ης Μαΐου 2018, Basil κατά EUIPO – Artex \(Καλάθια ποδηλάτου\) \(T-760/16, EU:T:2018:277\)](#)

Η Basil BV ήταν δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που απεικόνιζε καλάθια ποδηλάτου. Η Artex SpA είχε υποβάλει στο EUIPO αίτηση κήρυξης ακυρότητας του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος για τον λόγο ότι δεν είχε ατομικό χαρακτήρα. Η Basil υποστήριξε ότι η αίτηση κήρυξης ακυρότητας ήταν απαράδεκτη, καθότι, με προγενέστερη απόφαση, το EUIPO είχε απορρίψει αίτηση κήρυξης ακυρότητας υποβληθείσα κατά του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος.

Το EUIPO έκρινε παραδεκτή την αίτηση κήρυξης ακυρότητας και κήρυξε άκυρο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα.

Επιληφθέν προσφυγής, την οποία απορρίπτει, κατά της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών, όσον αφορά το ζήτημα του παραδεκτού της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας σχεδίου ή υποδείγματος, ως προς το οποίο το EUIPO έχει απορρίψει τέτοια αίτηση με προγενέστερη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι κατά το άρθρο 52, παράγραφος 3, του κανονισμού 6/2002, υποβληθείσα ενώπιον του EUIPO αίτηση κήρυξης ακυρότητας είναι απαράδεκτη εάν δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων έχει εκδώσει απόφαση μεταξύ των ιδίων διαδικών επί αιτήσεως η οποία έχει το ίδιο αντικείμενο και τους αυτούς λόγους και η εν λόγω απόφαση έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου. Κατά συνέπεια, κρίνει ότι οι διατάξεις αυτές, που αφορούν μόνον τις αποφάσεις των δικαστηρίων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, δεν έχουν εφαρμογή επί αποφάσεως του EUIPO.

Πράγματι, κατά πρώτον, από τις διατάξεις του άρθρου 80 του κανονισμού 6/2002 προκύπτει ότι ένα δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων είναι ένα εθνικό δικαστήριο κράτους μέλους. Ως εκ τούτου, το άρθρο 52, παράγραφος 3, του κανονισμού 6/2002 δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση κατά την οποία το EUIPO έχει ήδη εκδώσει απόφαση, αλλά μόνο σε περίπτωση κατά την οποία εθνικό δικαστήριο κράτους μέλους έχει ήδη εκδώσει απόφαση.

Κατά δεύτερον, οι διατάξεις του άρθρου 86, παράγραφος 5, του κανονισμού 6/2002, σύμφωνα με τις οποίες δεν χωρεί ανταγωγή περί ακυρότητας καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, εάν το EUIPO έχει ήδη εκδώσει απόφαση με ισχύ δεδικασμένου επί αιτήσεως με το ίδιο αντικείμενο και τους αυτούς λόγους μεταξύ των αυτών διαδικών, δεν διέπουν τις διαδικασίες ενώπιον του EUIPO και, ιδίως, των συμβουλίων προσφυγών του EUIPO, αλλά τις διαδικασίες ενώπιον των δικαστηρίων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων.

Κατά τρίτον, αποκλείεται η κατ' αναλογίαν εφαρμογή του άρθρου 52, παράγραφος 3, του κανονισμού 6/2002 στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το EUIPO έχει ήδη εκδώσει απόφαση επί αιτήσεως για την κήρυξη ακυρότητας. Πράγματι, δεν προκύπτει ότι η διάταξη αυτή εμφανίζει κενό που να είναι ασυμβίβαστο με κάποια γενική αρχή του δικαίου και που να μπορεί να καλυφθεί με κατ' αναλογίαν εφαρμογή.

β) Αντικείμενο της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας

- [Απόφαση της 27ης Απριλίου 2022, Group Nivelles κατά EUIPO – Easy Sanitary Solutions \(Αύλακας απορροής υδάτων ντους\) \(T-327/20, EU:T:2022:263\)](#)⁴⁷

Με την απόφαση αυτή, το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της οποίας εκτέθηκε ανωτέρω⁴⁸, το Γενικό Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να διευκρινίσει τις προϋποθέσεις καθορισμού του αντικειμένου αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας.

Το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO, αφού διαπίστωσε ότι το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα που εξέτασαν τα όργανα που είχαν αποφανθεί προηγουμένως δεν μνημονευόταν στην αίτηση κήρυξης ακυρότητας, έλαβε υπόψη, ως προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα, μόνο τα σχέδια ή υποδείγματα που μνημονεύονταν στην εν λόγω αίτηση. Το συμβούλιο προσφυγών απέρριψε την εν λόγω αίτηση κήρυξης ακυρότητας, με την αιτιολογία ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα είχε ατομικό χαρακτήρα και ήταν, επομένως, κατά μείζονα λόγο, νέο.

Επ' αυτού, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο προσδιορισμός του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος πρέπει να πραγματοποιείται με την υποβολή της αίτησης κήρυξης ακυρότητας, καθότι αυτή καθορίζει το αντικείμενο της διαφοράς. Επομένως, η εξουσία εκτίμησης που παρέχεται στο EUIPO προκειμένου να λαμβάνει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που οι διάδικοι δεν επικαλέστηκαν ή δεν προσκόμισαν εγκαίρως μπορεί να εφαρμοστεί μόνο στα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία και όχι στη μνεία και την αναπαραγωγή των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων. Συγκεκριμένα, μολονότι η συνεκτίμηση συμπληρωματικών αποδεικτικών στοιχείων επιτρέπεται να διευρύνει το πραγματικό πλαίσιο της αίτησης κήρυξης ακυρότητας, προστιθέμενη σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα των οποίων έγινε επίκληση, εντούτοις δεν επιτρέπεται να επεκτείνει το νομικό πλαίσιο της εν λόγω αίτησης, καθότι η έκταση της αίτησης κήρυξης ακυρότητας καθορίστηκε οριστικώς κατά την ημερομηνία υποβολής της με τον προσδιορισμό του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος του οποίου έγινε επίκληση. Ως εκ τούτου, πρέπει να εξετάζονται μόνον τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα που προσδιορίστηκαν με την αίτηση κήρυξης ακυρότητας.

γ) Έκταση της εξέτασης της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας

- [Απόφαση της 10ης Ιουνίου 2020, L. Oliva Torras κατά EUIPO – Mecánica del Frío \(Διατάξεις ζεύξης για οχήματα\) \(T-100/19, EU:T:2020:255\)](#)

Με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο αποσαφηνίζει την έκταση της εξέτασης που διενεργεί το EUIPO στο πλαίσιο αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, βασισμένης στο άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002,

⁴⁷ Η αίτηση έγκρισης της εξέτασης της αναιρέσεως που ασκήθηκε κατά της απόφασης αυτής απορρίφθηκε με διάταξη της [16ης Δεκεμβρίου 2022, Group Nivelles/EUIPO](#) (C-419/22 P, μη δημοσιευθείσα).

⁴⁸ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «1.3.ε. Ατομικός χαρακτήρας – Συνολική εντύπωση», σ. 18.

και αποφαινεται σχετικά με το περιεχόμενο της υποχρέωσης αιτιολόγησης που υπέχει συναφώς το EUIPO.

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση του συμβουλίου προσφυγών του EUIPO, σχετικά με τη διαδικασία κήρυξης ακυρότητας μεταξύ L. Oliva Torras και Mecánica del Frío, όσον αφορά το καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα που απεικονίζει διάταξη ζεύξης για τη σύνδεση εξοπλισμού ψύξης ή κλιματισμού με μηχανοκίνητο όχημα.

Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002 απονέμει στα τμήματα του EUIPO, στο πλαίσιο της εξέτασης αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας, την αρμοδιότητα να ελέγχουν την τήρηση των ουσιωδών προϋποθέσεων προστασίας του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, οι οποίες καθορίζονται στα άρθρα 4 έως 9 του κανονισμού αυτού. Επισημαίνει δε ότι οι προϋποθέσεις αυτές έχουν σωρευτικό χαρακτήρα, οπότε η μη τήρηση μίας από αυτές δύναται από μόνη της να επιφέρει την ακυρότητα του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος. Εξάλλου, οι διατάξεις αυτές συνεπάγονται την εφαρμογή διαφορετικών νομικών κριτηρίων. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το γράμμα του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του ως άνω κανονισμού, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται και των σκοπών που επιδιώκει, έχει την έννοια ότι δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην εξέταση της τήρησης του συνόλου των προϋποθέσεων που καθορίζονται στα άρθρα 4 έως 9 του κανονισμού, αλλά ενδέχεται να συνεπάγεται, σε συνάρτηση με τα πραγματικά περιστατικά, τα αποδεικτικά στοιχεία και τους ισχυρισμούς που προέβησαν οι διάδικοι, εξέταση αποκλειστικώς της τήρησης μίας και μόνον από τις προϋποθέσεις αυτές ή μέρους αυτών.

Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι, με γνώμονα τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που εκτέθηκαν προς στήριξη της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας, το συμβούλιο προσφυγών είναι εκείνο που πρέπει να καθορίσει ποιες είναι οι προϋποθέσεις των άρθρων 4 έως 9 του κανονισμού 6/2002 των οποίων η μη τήρηση προβλήθηκε στην προκειμένη περίπτωση και τις οποίες αυτό οφείλει να εξετάσει, λαμβάνοντας υπόψη, ενδεχομένως, παγκοίως γνωστά πραγματικά περιστατικά και νομικά ζητήματα μη προβληθέντα μεν από τους διαδίκους, πλην όμως αναγκαία για την εφαρμογή των κρίσιμων διατάξεων. Επομένως, όπως αποφαινεται το Γενικό Δικαστήριο, κακώς το συμβούλιο προσφυγών έκρινε ότι, δεδομένου ότι η αίτηση της προσφεύγουσας για την κήρυξη ακυρότητας στηριζόταν στο άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 6/2002, πρόθεση της προσφεύγουσας ήταν να επικαλεστεί ότι το επίμαχο υπόδειγμα δεν πληρούσε το σύνολο των απαιτήσεων των άρθρων 5, 6, 8 και 9 του εν λόγω κανονισμού.

Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο δέχεται την αιτίαση της προσφεύγουσας, η οποία προσήψε στο συμβούλιο προσφυγών ότι παρέλειψε να αποφανθεί επί του ζητήματος αν το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα αφορούσε συστατικό σύνθετου προϊόντος το οποίο, μετά την ενσωμάτωσή του στο εν λόγω προϊόν, παρέμενε ορατό κατά τη συνήθη χρήση του, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 6/2002, μολονότι το ζήτημα αυτό εξετάστηκε με τη

γνωστοποίηση της 16ης Μαΐου 2018⁴⁹ και τις παρατηρήσεις των διαδίκων που επακολούθησαν.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, κατ' αρχάς, ότι τα συμπεράσματα του συμβουλίου προσφυγών όσον αφορά την εφαρμογή του ως άνω άρθρου δεν προκύπτουν κατά τρόπο σαφή από την αιτιολογία της προσβαλλομένης απόφασης, ούτε για τους διαδίκους ούτε για τον δικαστή της Ένωσης. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκε το EUIPO, για πρώτη φορά ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, υποστηρίζοντας ότι η προσφεύγουσα δεν ζήτησε την εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 6/2002, δεν μπορούν να θεραπεύσουν την έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης απόφασης.

Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο τονίζει ότι, αφενός, το αν το άρθρο 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 6/2002 είχε εφαρμογή εν προκειμένω, μπορεί, κατ' αρχήν, να έχει ουσιώδη σημασία για την οικονομία της προσβαλλομένης απόφασης, λαμβανομένων υπόψη των δυνητικών συνεπειών του επί της αιτιολογίας και του διατακτικού της. Αφετέρου, κατά το Γενικό Δικαστήριο, από τη διατύπωση της γνωστοποίησης της 16ης Μαΐου 2018 προκύπτει ότι το συμβούλιο προσφυγών έκρινε, σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας, ότι οι ισχυρισμοί των διαδίκων και τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν προς στήριξη των ισχυρισμών τους αποδείκνυαν ότι οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 6/2002 δεν πληρούνταν.

Το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει επί αυτού στο συμπέρασμα ότι, μολονότι δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι το συμβούλιο προσφυγών δεσμεύεται από τη γνωστοποίηση της 16ης Μαΐου 2018, εντούτοις όφειλε να αιτιολογήσει δεόντως τους λόγους για τους οποίους εκτιμούσε ότι έπρεπε να αποκλίνει από τα συμπεράσματα της γνωστοποίησης αυτής, δεδομένου ότι η γνωστοποίηση καθώς και οι συνακόλουθες παρατηρήσεις των διαδίκων εντάσσονταν στο πλαίσιο εντός του οποίου εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ειδικότερα ότι δεν απόκειται σε αυτό να υποκαταστήσει το συμβούλιο προσφυγών κατά τον έλεγχο, στον οποίο όφειλε να προβεί, των επιχειρημάτων που προέβαλε, των πραγματικών περιστατικών που επικαλέστηκε και των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η προσφεύγουσα, προκειμένου να καθορίσει αν ετίθετο ζήτημα εφαρμογής του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 6/2002 στο πλαίσιο της διαφοράς της οποίας είχε επιληφθεί. Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση. Απορρίπτει, εντούτοις, το αίτημα της προσφεύγουσας περί μεταρρυθμίσεως βάσει της νομολογίας «Edwin».

---

⁴⁹ Γνωστοποίηση την οποία απηύθυνε στους διαδίκους το συμβούλιο προσφυγών και στην οποία αναφερόταν ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα έπρεπε να κηρυχθεί άκυρο, διότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 του κανονισμού 6/2002.

δ) Αποδεικτικά στοιχεία που δεν προσκομίστηκαν εγκαίρως

- [Απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, Sanford κατά EUIPO – Avery Zweckform \(Ετικέτες\) \(T-443/20, EU:T:2021:767\)](#)⁵⁰

Με την απόφαση αυτή, το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της οποίας εκτέθηκε ανωτέρω⁵¹, το Γενικό Δικαστήριο εφαρμόζει, στον τομέα των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, τις αρχές που αφορούν το παραδεκτό των εκπροθέσμως προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι το EUIPO διαθέτει, όσον αφορά το παραδεκτό των εκπροθέσμως προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων, ευρεία εξουσία εκτίμησης, καθότι μπορεί να μη λαμβάνει υπόψη αποδεικτικά στοιχεία τα οποία οι διάδικοι δεν προσκόμισαν εγκαίρως⁵². Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, οσάκις το EUIPO καλείται να αποφανθεί στο πλαίσιο διαδικασίας κήρυξης ακυρότητας, συνεκτίμηση των εκπροθέσμως προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων μπορεί να δικαιολογηθεί όταν τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία έχουν σημασία για την τύχη της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας, δεν επιβάλλεται από τις περιστάσεις να απορριφθούν και προσκομίστηκαν προς συμπλήρωση άλλων αποδεικτικών στοιχείων τα οποία έχουν υποβληθεί εγκαίρως.

Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το συμβούλιο προσφυγών έκανε προσήκουσα χρήση της εξουσίας εκτίμησης που διαθέτει. Συγκεκριμένα, τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκομίστηκαν για πρώτη φορά ενώπιον του συμβουλίου προσφυγών σκοπούσαν να αποδείξουν την ύπαρξη γνωστοποίησης του προγενέστερου σχεδίου ή υποδείγματος. Επιπλέον, τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία προστίθενται στα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία είχαν προσκομιστεί ενώπιον του ακυρωτικού τμήματος και τα οποία είχαν κριθεί ανεπαρκή προκειμένου να αποδειχθεί γνωστοποίηση. Επομένως, τα ως άνω αποδεικτικά στοιχεία ήταν κρίσιμα για την επίλυση της διαφοράς και μπορούσαν εγκύρως να συμπληρώσουν τα αποδεικτικά στοιχεία που είχαν ήδη προσκομιστεί.

Εξάλλου, το γεγονός ότι τα επίμαχα αποδεικτικά στοιχεία κρίθηκαν παραδεκτά δεν προσέβαλε το δικαίωμα ακρόασης της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι αυτή είχε τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις συναφώς ενώπιον του συμβουλίου προσφυγών.

ε) Διατήρηση σε τροποποιημένη μορφή

- [Διάταξη της 25ης Οκτωβρίου 2021, 4B Company κατά EUIPO – Deenz \[Μενταγιόν \(κόσμημα\)\] \(T-329/20, EU:T:2021:732\)](#)

Ο Α ήταν δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που απεικονίζει ένα μενταγιόν σε σχήμα καρδιάς πάνω στο οποίο έχει χαραχθεί η λέξη «rianegonda». Η 4B Company Srl είχε υποβάλει στο EUIPO αίτηση κήρυξης ακυρότητας του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος για τον λόγο ότι σε αυτό γινόταν χρήση προγενέστερου διακριτικού σημείου. Η αίτηση στηρίχθηκε στη

⁵⁰ Βλ. επίσης ενότητα «Ι.3.α. Ατομικός χαρακτήρας – Κριτήρια εκτίμησης».

⁵¹ Όσον αφορά το πραγματικό και νομικό πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, βλ. ενότητα «Ι.3.ε. Ατομικός χαρακτήρας – Συνολική εντύπωση», σ. 18.

⁵² Δυνάμει του άρθρου 63, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002.

χρήση του λεκτικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης PIANEGONDA, που έχει καταχωριστεί από την εν λόγω εταιρία για προϊόντα κοσμηματοποιίας.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας κήρυξης ακυρότητας, ο Α είχε ζητήσει τη διατήρηση του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος σε τροποποιημένη μορφή, σύμφωνα με το άρθρο 25, παράγραφος 6, του κανονισμού 6/2002, χωρίς τη χάραξη της λέξης που αντιστοιχεί στο λεκτικό σήμα PIANEGONDA. Η 4B Company είχε αντιταχθεί στη διατήρηση του σχεδίου ή υποδείγματος σε τροποποιημένη μορφή με το αιτιολογικό ότι, κατά την ίδια, η απάλειψη του σήματος δεν θα καθιστούσε δυνατή τη διατήρηση της ταυτότητας του σχεδίου ή του υποδείγματος. Το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα είχε μεταβιβαστεί στη συνέχεια στην Deenz Holding Ltd.

Το ακυρωτικό τμήμα του EUIPO απέρριψε την αίτηση διατήρησης του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος σε τροποποιημένη μορφή και το κήρυξε άκυρο στο σύνολό του. Κατόπιν προσφυγής που άσκησε η Deenz Holding, το συμβούλιο προσφυγών του EUIPO κήρυξε άκυρο το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα στο μέτρο που χρησιμοποιούσε το λεκτικό σήμα PIANEGONDA και δέχθηκε την αίτηση διατήρησης σε τροποποιημένη μορφή.

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή που άσκησε η αιτούσα την κήρυξη ακυρότητας με την αιτιολογία ότι δεν έχει έννομο συμφέρον στο πλαίσιο αίτησης διατήρησης της καταχώρισης του σχεδίου ή υποδείγματος σε τροποποιημένη μορφή, υποβληθείσας μετά την ακύρωση του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος.

Κατά πρώτον, κατ' αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι το σύστημα που έχει καθιερωθεί για την καταχώριση κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων στηρίζεται στην αρχή ότι όλες οι αιτήσεις που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις καταχωρίζονται στο μητρώο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων. Μόνον κατόπιν αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος μπορεί να κηρυχθεί άκυρο το σχέδιο ή υπόδειγμα, βάσει αίτησης του κατόχου του σημείου, μεταξύ άλλων εάν γίνεται χρήση προγενέστερου διακριτικού σημείου, όπως εν προκειμένω, λεκτικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιούχος του οποίου είναι η αιτούσα την κήρυξη ακυρότητας.

Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι το άρθρο 25, παράγραφος 6, του κανονισμού 6/2002 επιτρέπει τη διατήρηση της καταχώρισης κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος διά της διαγραφής του ελαττωματικού στοιχείου. Η δυνατότητα αυτή, ως εναλλακτική λύση αντί της ακυρότητας του σχεδίου ή υποδείγματος στο σύνολό του, διασφαλίζει την αναλογικότητα της κύρωσης. Συγκεκριμένα, η διατήρηση του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος, στο μέτρο που εξαρτάται από μερική παραίτηση, σκοπεί στην προστασία των συμφερόντων τόσο του δικαιούχου του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος όσο και του δικαιούχου του σημείου του οποίου η χρήση οδήγησε στην ακύρωση.

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι το ακυρωτικό τμήμα αποφάνθηκε επί δύο αιτήσεων, ήτοι, αφενός, επί της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας της αιτούσας την κήρυξη ακυρότητας, η οποία έγινε, εν προκειμένω, δεκτή και, αφετέρου, επί του αιτήματος του δικαιούχου του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος σχετικά με τη διατήρησή του με τροποποιημένη μορφή, το οποίο απορρίφθηκε.

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι το δεύτερο ως άνω σκέλος της απόφασης δεν μπορεί να θεωρηθεί απόφαση με την οποία γίνεται δεκτή η πρώτη αίτηση.

Επομένως, δεδομένου ότι το συμβούλιο προσφυγών έκανε δεκτή την αίτηση της αιτούσας την κήρυξη ακυρότητας, η προσφυγή της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δεν μπορεί να την ωφελήσει με οποιονδήποτε τρόπο.

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η αιτούσα την κήρυξη ακυρότητας δεν μπορεί να ζητήσει την ακύρωση της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών κατά το μέρος που έκανε δεκτή την αίτηση διατήρησης του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος με τροποποιημένη μορφή. Πράγματι, αν γινόταν δεκτή η δυνατότητα αυτή, η 4B Company θα είχε τη δυνατότητα να αναμειχθεί στο τμήμα της διαδικασίας που αφορά την αίτηση του δικαιούχου του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος. Προβάλλοντας παράβαση του άρθρου 25, παράγραφος 6, του κανονισμού 6/2002, ενώ η αίτησή της για την κήρυξη ακυρότητας στηρίχθηκε στο άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του ίδιου κανονισμού, η αιτούσα την κήρυξη ακυρότητας σκοπεί στην τροποποίηση του αντικειμένου της αιτήσεως κήρυξης ακυρότητας καθώς και των λόγων που προβλήθηκαν προς στήριξή της.

Κατά τρίτον, το γεγονός ότι η αιτούσα την κήρυξη ακυρότητας ζητεί να ακυρωθεί το σχέδιο ή υπόδειγμα στο σύνολό του δεν μπορεί να συνιστά γεγεννημένο και ενεστώσ συμφέρον για την ακύρωση της απόφασης του συμβουλίου προσφυγών. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η 4B Company δεν έχει έννομο συμφέρον για την ακύρωση της απόφασης.

3. Προσφυγή ενώπιον του δικαστή της Ένωσης - Έκταση του δικαστικού ελέγχου

- [Απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2012, Neuman και Galdeano del Sel κατά Baena Grupo \(C-101/11 P και C-102/11 P, EU:C:2012:641\)](#)

Η Baena Grupo ήταν δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο απεικόνιζε μια καθιστή μορφή. Ο H. Neuman και ο A. Galdeano del Sel υπέβαλαν στο EUIPO αίτηση κήρυξης ακυρότητας του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος. Το EUIPO είχε ακυρώσει το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα με την αιτιολογία ότι δεν είχε ατομικό χαρακτήρα. Επιληφθέν προσφυγής ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα δημιουργούσε στον ενημερωμένο χρήστη συνολική εντύπωση διαφορετική από εκείνη που δημιουργούσε το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα και ακύρωσε την απόφαση του EUIPO.

Επιληφθέν αιτήσεως αναιρέσεως, με την οποία το EUIPO υποστήριξε ότι το Γενικό Δικαστήριο υπερέβη τα όρια του ελέγχου του, το Δικαστήριο απορρίπτει τη συγκεκριμένη αίτηση αναιρέσεως καθώς και τις αιτήσεις αναιρέσεως των λοιπών διαδίκων και αποφαινεται επί της εκτάσεως του δικαστικού ελέγχου που άσκησε το Γενικό Δικαστήριο.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως κατά απόφασης του EUIPO, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να διενεργήσει πλήρη έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των συμβουλίων προσφυγών του EUIPO, εξετάζοντας, εφόσον παρίσταται ανάγκη, την ορθότητα του εκ μέρους τους νομικού χαρακτηρισμού των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς ή το αν η εκτίμηση των πραγματικών στοιχείων που τέθηκαν υπόψη των εν λόγω τμημάτων είναι πεπλανημένη. Συγκεκριμένα, όταν καλείται να εξετάσει τη νομιμότητα αποφάσεως συμβουλίου προσφυγών του EUIPO, το Γενικό Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από την πεπλανημένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους του τμήματος, καθόσον η εκτίμηση αυτή αποτελεί

μέρος των συμπερασμάτων των οποίων η νομιμότητα αμφισβητείται ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αναγνωρίσει στο EUIPO ορισμένο περιθώριο εκτίμησης, ιδίως όταν το EUIPO καλείται να πραγματοποιήσει ιδιαίτερες τεχνικές εκτιμήσεις, και να περιοριστεί, όσον αφορά το περιεχόμενο του ελέγχου επί των αποφάσεων του συμβουλίου προσφυγών στον τομέα των βιομηχανικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, σε εξέταση των προδήλων σφαλμάτων εκτίμησης.

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
[ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΜΕ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΙΡΑ]**

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ:

Απόφαση της 2ας Ιουλίου 2009, FEIA (C-32/08, EU:C:2009:418)	σ. 43
Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2011, PepsiCo κατά Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679).....	σ. 14
Απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2012, Celaya Emparanza y Galdos International (C-488/10, EU:C:2012:88).....	σ. 44
Απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2012, Neuman και Galdeano del Sel κατά Baena Grupo (C-101/11 P και C-102/11 P, EU:C:2012:641).....	σ. 55
Απόφαση της 19ης Ιουνίου 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013)	σ. 9
Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, Thomas Philipps (C-419/15, EU:C:2016:468).....	σ. 45
Απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Easy Sanitary Solutions και EUIPO κατά Group Nivelles (C-361/15 P και C-405/15 P, EU:C:2017:720).....	σ. 5, 8 και 22
Απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Acacia και D'Amato (C-397/16 και C-435/16, EU:C:2017:992).....	σ. 32
Απόφαση της 8ης Μαρτίου 2018, DOCERAM (C-395/16, EU:C:2018:172).....	σ. 33
Απόφαση της 5ης Ιουλίου 2018, MasT-Jägermeister κατά EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534)	σ. 4
Απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2021, Ferrari (C-123/20, EU:C:2021:889).....	σ. 30

ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ:

Απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Grupo Promer Mon Graphic κατά ΓΕΕΑ – PepsiCo (Απεικόνιση κυκλικής διαφημιστικής βάσης) (T-9/07, EU:T:2010:96)	σ. 37
Απόφαση της 12ης Μαΐου 2010, Beifa Group κατά ΓΕΕΑ – Schwan-Stabilo Schwanhäuber (Όργανο γραφής) (T-148/08, EU:T:2010:190).....	σ. 39
Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2010, Shenzhen Taiden κατά ΓΕΕΑ – Bosch Security Systems (Συσκευές επικοινωνίας) (T-153/08, EU:T:2010:248).....	σ. 12 και 15
Απόφαση της 14ης Ιουνίου 2011, Sphere Time κατά ΓΕΕΑ – Punch (Ρολόι στερεωμένο σε λουρί) (T-68/10, EU:T:2011:269).....	σ. 15, 20 και 28
Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2012, Antrax It κατά ΓΕΕΑ – THC (Θερμαντικά σώματα) (T-83/11 και T-84/11, EU:T:2012:592).....	σ. 16
Απόφαση της 6ης Ιουνίου 2013, Kastenholtz κατά ΓΕΕΑ – Qwatchme (Πλάκες ρολογιού) (T-68/11, EU:T:2013:298).....	σ. 8
Απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2013, Viejo Valle κατά ΓΕΕΑ – Établissements Coquet (Φλιτζάνι και πιατάκι με ραβδώσεις και βαθύ πιάτο με ραβδώσεις) (T-566/11 και T-567/11, EU:T:2013:549)	σ. 41
Απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2013, El Hogar Perfecto del Siglo XXI κατά ΓΕΕΑ – Wenf International Advisers (Tire-bouchon) (T-337/12, EU:T:2013:601).....	σ. 10

Απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2014, Biscuits Poult κατά ΓΕΕΑ – Banketbakkerij Merba (Μπισκότο) (T-494/12, EU:T:2014:757).....	σ. 29
Απόφαση της 3ης Οκτωβρίου 2014, Cezar κατά ΓΕΕΑ – Poli-Eco (Ενθεμα) (T-39/13, EU:T:2014:852)	σ. 29
Απόφαση της 21ης Μαΐου 2015, Senz Technologies κατά ΓΕΕΑ – Impliva (Ομπρέλες) (T-22/13 και T-23/13, EU:T:2015:310).....	σ. 24
Απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, H&M Hennes & Mauritz κατά ΓΕΕΑ – Yves Saint Laurent (Τσάντες χειρός) (T-525/13, EU:T:2015:617).....	σ. 17
Απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, Antrax It κατά EUIPO – Vasco Group (Θερμοσυσσωρευτές για θερμαντικά σώματα) (T-828/14 και T-829/14, EU:T:2017:87).....	σ. 48
Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2017, Ball Beverage Packaging Europe κατά EUIPO – Crown Hellas Can (Μεταλλικά κουτιά ποτών) (T-9/15, EU:T:2017:386)	σ. 6
Απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2018, Gramberg κατά EUIPO – Mahdavi Sabet (Θήκη κινητού τηλεφώνου) (T-166/15, EU:T:2018:100).....	σ. 25
Απόφαση της 17ης Μαΐου 2018, Basil κατά EUIPO – Artex (Καλάθια ποδηλάτου) (T-760/16, EU:T:2018:277).....	σ. 49
Απόφαση της 6ης Ιουνίου 2019, Rietze κατά EUIPO – Volkswagen (Οχημα VW Caddy) (T-192/18, EU:T:2019:379)	σ. 26
Απόφαση της 6ης Ιουνίου 2019, Porsche κατά EUIPO – Autec (Μηχανοκίνητα οχήματα) (T-209/18, EU:T:2019:377).....	σ. 19
Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2019, Visi/one κατά EUIPO – EasyFix (Διαφανής θήκη δελτίου στοιχείων για οχήματα) (T-74/18, EU:T:2019:417).....	σ. 16 και 23
Απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, Piaggio & C. κατά EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group (Μοτοσασκό) (T-219/18, EU:T:2019:681).....	σ. 40 και 42
Απόφαση της 10ης Ιουνίου 2020, L. Oliva Torras κατά EUIPO – Mecánica del Frío (Διατάξεις ζεύξης για οχήματα) (T-100/19, EU:T:2020:255).....	σ. 50
Απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2020, Tinnus Enterprises κατά EUIPO – Mystic Products και Koopman International (Εξοπλισμός για τη διανομή υγρών) (T-574/19, EU:T:2020:543).....	σ. 35
Απόφαση της 21ης Απριλίου 2021, Bibita Group κατά EUIPO – Benkomers (Φιάλη για ποτά) (T-326/20, EU:T:2021:208).....	σ. 38
Απόφαση της 16ης Ιουνίου 2021, Davide Groppi κατά EUIPO – Viabizzuno (Επιτραπέζια λάμπα) (T-187/20, EU:T:2021:363).....	σ. 10 και 12
Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2021, JMS Sports κατά EUIPO – Inter-Vion (Σπειροειδές λαστιχάκι μαλλιών) (T-823/19, EU:T:2021:718).....	σ. 27
Διάταξη της 25ης Οκτωβρίου 2021, 4B Company κατά EUIPO – Deenz [Μενταγιόν (κόσμημα)] (T-329/20, EU:T:2021:732).....	σ. 53
Απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, Eternit κατά EUIPO – Eternit Österreich (Δομικές πλάκες) (T-193/20, EU:T:2021:782).....	σ. 13
Απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, Sanford κατά EUIPO – Avery Zweckform (Ετικέτες) (T-443/20, EU:T:2021:767).....	σ. 20 και 53
Απόφαση της 27ης Απριλίου 2022, Group Nivelles κατά EUIPO – Easy Sanitary Solutions (Αύλακας απορροής υδάτων ντους) (T-327/20, EU:T:2022:263)	σ. 21 και 50